

תשורה

מחגיגת הבר מצוה

של

יוסף יצחק שיחי קנלסקי

י"ב מנחם-אב ה'י תהא שנת נסים ונפלאות

אטריום פלאזה, מונסי, ניו-יורק

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו לעת הגיע בנינו היקר יוסף יצחק שיחי לגיל מצוות.

ברצונינו להביע בזה תודתינו לקרובינו, ידידנו ומכירינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו, ביום שמחת לבבינו, ולברך אותנו ואת חתן הבר-מצוה שיחי בברכת מזל-טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות. מתכבדים אנו להגיש לפני כבודו זאנשי ביתו יחיו — "תשורה" מיוחדת זו, הכוללת:

(א) מאמר ד"ה "איתא במדרש תילים" שנוהגים לחזור אותו בעת הבר מצוה (ותרגומו לאנגלית).

(ב) רשימת כ"ק אדמו"ר מה שדיבר בחגיגת בר מצוה — ביאור בדברי המדרש אודות חגיגת הבר-מצוה של יצחק אבינו. לתועלת הלומדים, למען ירוץ בו הקורא, בא גם פיענוח ותיבות-קישור המשולבים בין דברי הרב, כאשר דברי הרב באות באותיות גדולות ומודגשות, וכן ציוני מראי מקומות הבאים בשוה"ג, שנערכו ע"י המו"ל, בדרך אפשר ועל אחריותם בלבד, ובפרט שעמקו וכו' דברי רבינו, כנודע (נדפסה ב"רשימות" חוברת יז — ותרגומו לאנגלית).

(ג) מכתבים מיוחדים מהרבי מליובאוויטש (כמפורט ב"מפתח" מעל"ד).

(ד) שיחה מהרבי שנאמרה ברוסית עם הגהות ותיקונים ברוסית בגוכתי"ק.

וזאת למודעי רוב המכתבים והכתי"ק מוקטנים מגודלם המקורי. בתפילה להשי"ת שנזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן דאָ למטה אין אַ גוף ולמטה מעשרה טפחים והרבי בראשינו והוא יגאלנו.

יחי אדונינו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מרדכי ושטערנא שרה קנלסקי

מפתח

מנהגי בר מצוה

מאמר "איתא במדרש תילים"

רשימת כ"ק אדמו"ר — ביאור דברי המדרש אודות חגיגת הבר מצוה של יצחק אבינו (ותרגומו לאנגלית).

מכתבים מהרבי מליובאוויטש:

- להברית-מילה של יוסף יצחק שיחי.
 - להאָפּשערעניש של יוסף יצחק שיחי.
 - להבר מצוה של מרדכי שיחי קנלסקי.
 - בענין הנחת תפילין דרבינו-תם למרדכי שיחי קנלסקי.
 - בענין י"ב תמוז וחינוך תשב"ר להרב נתן שיחי קנלסקי.
 - בענין צנור לברכה מהשי"ת להרב נתן שיחי קנלסקי.
 - בענין י"ב-י"ג תמוז — "להוסיף אומץ בהרכצת תורה והחזקת היהדות" להרב חיים דובער שיחי זלצמן.
 - ברכה לחג השבועות להרב חיים דובער שיחי זלצמן.
 - לימוד מיום י"ב-י"ג תמוז והמשכתו לאח"ז להרב ר' יהודה קולשער.
 - לימוד מיום ט"ו באב להרב ר' יהודה קולשער.
 - בענין גאולת י"ב-י"ג תמוז והוספה בלימוד התורה להרב ר' אברהם זלצמן.
 - בענין חגיגת י"ב תמוז ואמירת תהלים להרב ר' אברהם זלצמן.
 - לחתני בר מצוה כללית ע"י מוסד "ברית אברהם".
- שיחה מהרבי שנאמרה בל"ג בעומר תש"מ ברוסית בעת הפאראד בענין מצב היהדות ברוסיה — עם תיקונים והגהות ברוסית בגוכתי"ק.

מנהגי בר מצוה

צריכים להשתדל שפעם הראשונה אשר הבר־מצוה עולה לתורה, תהי' זה בהקריאה דב' וה' ומנחת ש"ק.

ברוך שפטרני מברכים בלא שם ומלכות, ומברכים אותה גם ביום ב' וה' בר"ח ולא דוקא בשבת.

מנהגי ליובאוויטש — אחרי תפלת שחרית מתאספים ביחד, הורי הבר־מצוה אומרים מלות אחדות לכבוד השמחה, אח"כ חוזר הבר־מצוה מאמר חסידות, ואח"ז מכבדים את המסובים עם לעקאח ומשקה. ובערב עושים סעודה.

(190 המנהגים ע' 75-74)

צריכים להשתדל... מנחת שבת: הוראת כ"ק אדמו"ר הזקן (לקו"ד כרך ב' ע' רסז. עיי"ש בארוכה).

ברוך שפטרני: היום יום ע' קיב [יב כסלון]. ראה רמ"א סרכ"ה. שער הכולל פכ"ד. מנהגי ליובאוויטש... סעודה: לקו"ד שם ע' רסח. — להעיר מהמוכב בזהר חדש בראשית: רשב"י זמין למאר מתניתא למיכל בסעודתא רבה דעבד כו' והוה קא בדח כו' דיומא דין נחתא נשמחא קדישא עילאה כו' לרבי אלעזר כרי ובהילולא דא יהי לי בדיחותא שלימתא. וראה מג"א לשו"ע אר"ח סרכ"ה סק"ד: שמצוה על האדם לעשות סעודה ביום נעשה בנו בר־מצוה כיום שנכנס לחופה.

מאמר חסידות: בזמן האחרון הונהג שהבר־מצוה חוזר ד"ה איתא במדרש תהלים משנת תרנ"ג (נדפס בסה"מ תשי"ח ע' 271).

איתא במדרש תילים

פרייע איבערזעצונג

איתא במדרש תילים, "ר' אליעזר אומר, אמר ישראל לפני הקב"ה: רבש"ע, רוצין אנו ליגע בתורה יומם ולילה, אבל אין לנו פנאי". אידן זאגן צום אויבערשטן: רבש"ע, מיר ווילן הארעווען אין תורה בייטאג און ביינאכט, אבער מיר האבן נישט קיין צייט. "אמר להם הקב"ה, קיימו מצות תפילין ומעלה אני עליכם כאילו אתם יגעים בתורה יומם ולילה". זאגט דער אויבערשטער צו אידן: זייט מקיים מצות תפילין, וועל איך איך פאר-רעכענען ווי איר וואלט הארעווען אין תורה בייטאג און ביינאכט.

איז לכאורה נישט פארשטאנדיק, וואס איז דער ענין פון מצות תפילין וואס פוטרט לימוד התורה, און וואס איז די שייכות פון די צוויי ענינים, תפילין און לימוד התורה, איינער צום צווייטן.

נאר דער ענין איז, עס שטייט מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל. זאגט דער מדרש אויף דעם "יש מי שהוא מצוה לאחרים לעשות והוא אינו עושה אבל הקב"ה מה שהוא עושה אומר לישראל לעשות, שנאמר מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו". עס איז פאראן איינער וואס הייסט אנדערע טאן אבער ער אליין טוט נישט, אבער דער אויבערשטער וואס ער אליין טוט הייסט ער אידן טאן, ווי עס שטייט מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו, אז זיינע דברים חוקים ומשפטים וואס ער אליין טוט, זאגט ער אידן צו טאן.

און דער פשט פון "מה שהוא עושה" איז, ווער איז גורם אז דער אויבערשטער זאל טאן די מצוות, דורכדעם וואס אידן טוען די מצוות זיינען זיי גורם אז דער אויבערשטער זאל טאן די מצוות, קומט דאך אויס אז דורכדעם וואס אידן לייגן תפילין זיינען זיי גורם אז הקב"ה זאל זיין מניח תפילין.

והנה אמרו רז"ל: תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו? ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ. אז אין דעם אויבערשטנס תפילין שטייט די מעלה

פון אידן אז זיי זיינען א גוי אחד בארץ. קומט דאך אויס אז דורכדעם וואס הקב"ה מניח תפילין ווערן אידן גרעסער.

קלערער פארשטיין דעם ענין, עס שטייט "השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל", ווייל עס שטייט דאך "רם על כל גוים הוי" אז הוא יתברך איז מרום, דערהויבן פון דער וועלט, און מצד עצמותו איז "אם חטאת מה תפעל בו, ורבופשעיך מה תעשה לו, אם צדקת מה תתן לו ומה מידך יקח", און אלע עולמות עליונים ותחתונים זיינען כולא קמי' כלא ממש חשיבי, און ווי עס שטייט "כי נשגב שמו לבדו", אז שמו איז לבדו, העכער פון וועלט, נאר בלויז "הודו" זיוו און א הארה פון שמו איז על ארץ ושמים.

און דאס איז וואס עס שטייט "כד סליק הקב"ה לעילא", דאס מיינט ווען דער חיות פון דער הארה ווערט נסתלק למעלה מעלה צו דער בחינה פון עצמות, און דעמאלט זיינען די עולמות נישט תופס מקום, און די הנהגה פון די עולמות איז בבחי' שינה כביכול, אזוי ווי א מענטש וואס שלאפט, וואס דער שכל ווערט נסתלק פון דער כלי — וואס דאס איז דער גוף — צו זיין מקור ושורש, און עס בלייבט איבער בלויז דער כח הדמיון (דער פארשטעלונגסקראפט) וואס דאס איז בלויז א רושם.

וואס דערפאר שטייט "ויקץ כישן הוי" און עס שטייט "עורה למה תישן הוי", אז עס זאל זיין דער גילוי אור-אין-סוף-ב"ה אין חכמה און אין חסד, אין די בחינה פון עצמותו ומהותו יתברך בכבודו ובעצמו, און עס זאל זיין "יאר פניו" עס זאל מאיר זיין פנימיות רצונו, און דאס איז — דורך די המשכה פון תורה און מצוות.

וואס דאס איז וואס ס'שטייט "הבט משמים וראה" און "השקיפה ממעון קדשך מן השמים", וואס שמים איז שם-מים, וואס דאס איז בחינת התורה וועלכע איז געגליכן צו מים [ווי עס שטייט "הוי כל צמא לכו למים", וואס דאס גייט אויף תורה], איז דעמאלט וועט זיין "וברך את עמך ישראל", ווייל דורך אט-די בחינה וועלן מיר, עס בני ישראל, געזען ווערן פאר דעם אויבערשטן פאר א דבר חשוב, ווייל דער עיקר השגה און גילוי איז דורך תורה, און תורה איז ביי אונז בהתגלות.

וואס דאס איז וואס דער פסוק זאגט "נפתחו השמים ואראה מראות אלקים", וואס דאס איז די בחינה פון אספקלריא המאירה, אז דורך די בחינה פון שמים (וואס דאס איז די בחינה פון תורה) זעט זיך פאר דער אויבערשטן כביכול ווי איינער וואס קוקט דורך א לייכטידיקן

פארגרעסער-גלאז, וואס דעמאלט זעט דיך די זאך א גרעסערע און בעסערע ווי אן דער גלאז. אזוי אויך דורך די הבטה והשקפה בבחינת התורה, זענען זיך אידן (וואס זיינען מקיים תורה) פאר דעם אייבערשטן, בבחינת שבח וגדולה.

וואס דאס איז "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ", אזוי זיינען ממשיך די בחינה פון אחד אין ארץ, אז עס זאל שורה זיין און מתגלה ווערן בחינת הוי' אחד אין ארץ התחתונה.

וביאור ענין מעלת התורה, וזעט מען דאס פארשטיין פון מאמר רז"ל "אלפיים שנה קדמה תורה לעולם", וואס דער פשט פון קדמה מיינט נישט קדימה אין זמן, ווייל זמן און מקום זיינען דאך ביידע מחדשים, און קדם בריאת העולם איז דאך בחינת הזמן אויך נישט געווען. נאר קדימה מיינט קדימה אין מעלה, אז תורה איז העכער פון וועלט.

ווייל דער שורש ומקור פון עלמות איז פון בחינת מדות, ווי עס שטייט "ששת ימים עשה" און עס שטייט נישט בששת, נאר די ששת ימים זיינען דאס די ששה מדות העליונות, און ששת ימים עשה מיינט אז די ששה מדות עליונות זיינען נשפּל געווארן אין די בחינה פון עשי'.

וואס דאס איז וואס דער אנפאנג פון די עשרה מאמרות איז בראשית, וואס דאס איז בראשית, וואס דער פשט פון בראשית איז, על דרך ווי עס שטייט "עולם חסד יבנה", וואס אין דעם זיינען דא צוויי פירושים, איין פירוש איז אז בכדי עס זאל נתהווה ווערן עלמות, איז דאס דורך מדת החסד, וואס אט-די מדה איז אזיל עם כולהו יומין. און דער צווייטער פירוש איז, אז מ'דארף בויען די מדת החסד. און על-דרך-זה איז בראשית בראשית, וואס דאס איז בנין המדות כדי עס זאל זיין א מקור אויף עלמות ב"ע.

אבער די תורה איז קדמה לעולם, ווייל אורייתא מחכמה נפקת, תורה נעמט זיך פון חכמה, און בחינת מוחין זיינען אינגאנצן נישט שייכות צו די עלמות, און אויך ווען ס'איז ניטא צו וועמען משפיע זיין א דבר שכל קען ער זיצן פאר זיך און טראכטן השכלות. אנדערש איז אבער בחינת המדות. על-דרך-משל מדת החסד, אז ווען עס איז ניטא צו וועמען משפיע זיין טוב וחסד, ווערט דאך די גאנצע מדה בטל און אזוי ווי זי וואלט אינגאנצן נישט געווען, אזוי ווי מיר געפינען ביי אברהם אבינו, "והוא יושב פתח האוהל כחום היום", וואס דאס וואס ער איז געזעצן פתח האוהל, איז געווען ווייל

ער האט געזוכט עוברים ושבים בכדי ער זאל האבן צו וועמען משפיע זיין חסד, ווייל אן א מקבל פארלירט זיך אינגאנצן די פעולה פון משפיע. און על-דרך-זה וועט מען פארשטיין למעלה, וואס עס שטייט "זכור רחמיך וחסדיך כי מעולם המה", אז די בחינה פון רחמים וחסדים האבן א שייכות צו עולמות, און ווי אויבן-גערעדט אין דעם ענין "כי אמרתי עולם חסד יבנה", און ווי מען העט געטייטשט אז מ'דארף בויען מדת החסד, ווייל אן התהוות העולמות דארף מען דאך ניט די מדת החסד, ווייל מיט וועמען וועט ער טאן חסד.

און דאס איז וואס דער עץ חיים הויבט אן "כשעלה ברצונו הפשוט להיטיב לברואיו", וואס דאס איז מצד טבע הטוב להיטיב, וואס ווערט נמשך פון בחינת כי חפץ חסד, וואס השפעת החסד איז דער חסד שבחפץ הוי'.

אבער פון בחינת מוחין איז נישט נמשך געווארן אין בריאת העולם. און כאטש די רז"ל זאגן "בעשרה דברים ברא הקב"ה עולמו, בחכמה ובתבונה ובדעת", און אין ספר יצירה שטייט "בשלשה ספרים כו'. בספר וסופר וסיפור", און ווי עס רעדט זיך אין מאמר ושאתם, אז סופר מיט א ו' איז חכמה און ספר אן א ו' איז בינה, אזוי ווי דער סופר וואס שרייבט א ספר פונדעסטוועגן, דאס וואס ווערט נמשך אין מדות איז דאס נאר בחינת מוחין שבמדות אבער נישט מוחין בעצם, אבער אורייתא מחכמה נפקת איז דאס פון מוחין בעצם. דערפאר איז אלפיים שנה קדמה תורה לעולם [וואס דאס איז אאלפך חכמה אאלפך בינה, וואס זיינען די בחינה פון מוחין, זיינען זיי העכער פון עולם וואס איז מדות, און דאס איז אלפיים, פון לשון אאלפך].

וזהו שאמר ר' אליעזר "אמרו ישראל לפני הקב"ה רוצין אנו ליגע בתורה", ווייל דורך תורה וועלן זיי ממשיך זיין מוחין אין מדות, וואס דאס איז א מעלה גדולה ונפלאה, "אבל אין לנו פנאי", מיר האבן נישט קיין צייט. זאגט דער אויבערשטער "קיימו מצות תפילין ומעלה אני עליכם כאילו אתם יגעים בתורה יומם ולילה", ווייל דורך תפילין איז מען ממשיך אז עס זאל זיין הקב"ה מניח תפילין.

וואס דער פירוש פון הקב"ה איז זון דאצילות (ז"א און מלכות דאצילות), וואס ז"א איז קדוש און מלכות איז ברוך, ווי ס'איז ידוע וועגן

דעם ענין פון יום און לילה, אז קדוש איז יום און ברוך איז לילה, וואס דערפאר בשעת די מלאכים האבן געזאגט קדוש האט משה רבינו ע"ה אויפן בארג געוואוסט אז ס'איז טאג, און ווען זיי האבן געזאגט ברוך האט ער געוואוסט אז ס'איז נאכט.

אבער דער ענין פון הקב"ה מניח תפילין איז, די המשכה פון מוחין אין מדות, וואס דאס מיינט בחינת מוחין בעצם, און דעריבער איז א קטן וואס איז נאך נישט געווארן דרייצן יאר, איז ער פטור מתפילין, ווייל ער ווערט נישט אנגערופן "איש" און האט בלויז קטנות המוחין, נאר ווען ער ווערט א בן י"ג שנה ויום אחד, וואס דעמאלט ווערט ער א איש, איז דעמאלט דורך הנחת תפילין איז ער ממשיך אז עס זאל זיין הקב"ה מניח תפילין,

איז פון דעם פארשטאנדיק, אז דער ענין פון תפילין שלמעלה איז המשכת מוחין בעצם, קומט דאך אויס אז דאס איז איין בחינה מיט דעם ענין פון לימוד התורה, און דערפאר זאגט ער "קיימו מצות תפילין ומעלה אני עליכם כאילו אתם יגיעים בתורה יומם ולילה", ווייל דורך תפילין טוט מען אויף דעם זעלבן ענין ווי דורך לימוד התורה.

און דאס וואס ער זאגט "כאילו" (ווייזט אויס אז עס איז נישט ממש די זעלבע זאך), איז עס ווייל דורך יגיעה אין תורה וואלט עס נמשך ווערן אין אײַר העולם, דערפאר זאגט ער אז הגם דורך תפילין ווערט המשכת המוחין אין שורש ומקור המהווה עולמות, פונדעסטוועגן "מעלה אני עליכם כאילו אתם יגיעים בתורה יומם ולילה" אין בחינת עולם שלמטה.

כב' סיון, תש"ב. בר מצוה. קאזרנובסקי.

[לעיין ג"כ במכתב לבן דודי מנחם מענדל שניאורסאהן].

א. בר מצוה, היינו שנכנס בתוך מחנה ישראל, ומקבל עליו כל עול תומ"צ, ושמחים ומשמחים כל קרוביו ומכיריו.

וממה ישאב כח ועוז על זה (להכנס בתוך מחנה ישראל ולקבל עליו כל עול תומ"צ), ובפרט בעת צרה הזאת, שבנ"י דווים וסחופים?

אלא ש"מעשה אבות סימן לבנים":

במשך אלפי שני חיי עם ישראל, הי' זמן ד"איש תחת גפנו גו", והי' זמן דצרות גדולות, אחרי ש"מפני חטאנו גלינו מארצנו וכו'". והעבר מלמד על העתיד וההווה, וכדלקמן.

ב. ויסופר ע"ד בר מצוה הראשונה, בבית היהודי הראשון — "אחד הי' אברהם" — בר מצוה של יצחק:

כתיב "ויגדל הילד ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק". ואיתא בב"ר פנ"ג¹ — לאחרי שמביא הפירוש ד"ויגמל" (לדעת ר' הושע'י רבה) ש"נגמל מיצר הרע" (כלומר בן י"ג שנה שאז בא

- (1) הרה"ת ר' שלמה אהרן קאזרנובסקי (כבר מצוה של בנו).
- (2) בנו של הרה"ח ר' שמואל שניאורסאהן, אחיו של כ"ק הרה"ק וכו' ר' לוי יצחק שניאורסאהן, אביו של רבינו.
- המכתב הוא להבר מצוה של הבן-דוד, והוא מכ"ח אלול תרפ"ט (י"ל בעזה"י בפ"ע).
- (3) ע"ד השמחה דבר מצוה — ראה ור"ח בראשית יו"ד, סע"ג. טו, ד. מג"א או"ח סרכ"ה סק"ד. סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 403. וש"נ.
- (4) בעיצומה של מלחמת העולם, שרבים מבנ"י נהרגים על קידוש השם כו'.
- (5) ראה יבמות מז, א: "ישראל בזמן הזה דויים דחופים סחופים ומטורפין ויסורין באים עליהם".
- (6) ראה תנחומא לך לך ט. ב"ר פ"מ, ו. רמב"ן לך לך יב, ו. ועוד.
- (7) מ"א ה, ה.
- (8) נוסח תפלת מוסף דיו"ט.
- (9) ראה גם לקו"ד ח"א פה, סע"ב: "מאמר התכם העבר מלמד ההוה ומורה דרך העתיד".
- (10) לשון הכתוב — יחזקאל לג, כד.
- (11) וירא כא, ח.
- (12) פיסקא יו"ד. וראה גם (בהבא לקמן) — לקו"ש ח"א ע' 45 ואילך.

יצר טובי) - שעשה אברהם "משתה גדול", "משתה גדולים", שכל גדולי עולם ובפרט עוג הי' שם ("עוג וכל גדולים עמו היו שם").

וממשיך במדרש שם: "אמרו (לו) לעוג לא היית אומר אברהם פרדה עקרה ואינו מוליד, אמר להם (עוג), עכשיו מתנתו מה היא, לא שפופה (שפלה ונמוכה¹³), אין יהיב אנא אצבעי עלי' (אם אתן אנכי אצבעי עלייך) אנא פחיש לי' (פוחס צורתו¹⁴), אמר לי' הקב"ה מה אתה מבזה על מתנתו, חייך שאת רואה אלף אלפים ורבי רבבות יוצאים מבני בניו, ואין סופו של אותו האיש ליפול אלא בידו, שנאמר¹⁵ ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו כי בידך נתתי וגו'". ע"כ לשון המדרש.

ג. ויש לבאר תוכן הריכוז והשקו"ט בנוגע ללידת יצחק - במשתה הבר מצוה, י"ג שנה לאחר שנולד,

[ובקהדמה - שבדוחק י"ל דזה (סיפור המדרש אודות הויכוז והשקו"ט עם עוג) קאי גם למ"ד ש"נגמל מיצה"ר", היינו, שמאורע זה הי' בעת הבר מצוה, אף שלפי פשט הענין משמע דקאי אזמן שהי' יצחק קטן (שאו מתאים השקו"ט אודות הפלא בזה שאברהם הוליד), היינו למ"ד ש"נגמל מחלבו"¹⁶. ובדב"ר¹⁷ הובא סיפור זה אמ"ד שה"משתה גדול" הי' במילת יצחק¹⁸],

שאינ המדובר אודות היכולת להוליד בן כפשוטו - דבר שנתברר מיד בלידת יצחק, אלא אודות היכולת להוליד (בעיקר) במובן הרוחני, לגדל ולחנך בן שימשיך בדרכו ואורח חייו - דבר שנתברר בעת הבר מצוה.

ד. וביאור הענין:

כי עוג טען דלו יהי אברהם אבינו באמונתו, אבל אין זה ענין לצעירים, דלא ימשכו אח"ז. וזהו שהי' עוג אומר ש"אברהם .. אינו

13 פי' מ"כ. ובפי' מהרז"ו: "שמ"ש ויגדל ויגמל סותרים זא"ז, כי ויגדל משמע שנעשה גדול, ויגמל משמע שנגמל מחלבו .. וע"כ פי' ויגדל כפשוטו, ומ"ש ויגמל, שנגמל מיצה"ר, בן י"ג, שאז נקרא גדול".

14 פי' מ"כ.

15 חוקת כא, לד.

16 דעת רבנן (וכ"ה בפרש"י עה"פ: "לסוף כ"ד חדש").

17 ספ"א.

18 ושם: "ד"א .. בשעה שמל אברהם את יצחק בנו עשה משתה .. גדול .. שכל גדולים היו שם אף עוג הי' שם, באותה שעה אמרו לו לעוג לא כך היית אומר אברהם .. אינו מוליד וכו'".

מוליד", היינו, שאין בכחו של אברהם לפעול המשך דרכו ואורח חייו, אמונתו וכו', אצל הצעירים.

ובנוגע להקטנים והצעירים – שיטת עוג מפורשת בהמסופר אודותיו:

"הנה ערשו" (דברים ג' יא') – ופי' הרשב"ם עריסת ילד קטן – "ערש ברזל", דהיינו שהעיקר הוא בריאות הגוף, ללא בסיס ויסוד של רוחניות ואמונה;

ומהמצות – טוען עוג – יש לקיים רק ענינים שהשכל מחייבם, ולא עוד אלא שקיומם צ"ל (לא מצד ציווי הבורא, אלא) מפני שהשכל מחייבם¹⁹, שלכן אמר לאברהם אבינו שילך להציל את לוט בן אחיו (ב"ר פמ"ב. נדה סא²⁰) – שזהו ענין שהשכל מחייבו.

[ואולי אפ"ל להיפך – שאמירתו לאברהם שילך להציל את לוט היא בגלל שאברהם יעשה גם דבר שאין השכל מחייבו – שזהו הסמיכות בב"ר פמ"ב: "בא (עוג) ומצא את אברם יושב ועוסק במצות עוגות (מצות) .. אמר אברהם זה קוניון (קנאי)²¹ הוא, ועכשיו אני אומר לו נשבה בן אחיך והוא יוצא למלחמה ונהרג, ואני נוטל את שרי אשתו" – שכשראה את אברהם אבינו עוסק במצות מצה, מיכלא דמהימנותא²², היפך טעם (הבנה והשגה) דחמץ²², אמר, אברהם זה קנאי הוא – אינו מוגבל בשכל, ובמילא, כשאומר לו שנשבה לוט, ילך וילחם – אף שע"פ שכל אין צריך לעשות זה, כי זה הי' מסירת נפש שאין השכל מחייב²³ – ויהרג.

ולהעיר, שכאן רואים שההולך אחר השכל, יכול לרמות שעושה

19) היפך האמת, שגם המצוות שהשכל מחייבם צריך יהודי לקיימם לא מפני חיוב השכל, אלא מפני ציווי הבורא, ולא עוד אלא שכן צ"ל גם אצל אה"ע, כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים ספ"ח) בנוגע לקיום שבע מצוות בני נח ע"י חסידי אומות העולם: "שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה .. אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת .. אינו מחסידי אומות העולם כו".

20) בב"ר שם (ח): "ויבוא הפליט .. הוא עוג .. אמר (עוג) .. אני אומר לו נשבה בן אחיך והוא יוצא למלחמה כו". ובנדה שם: "ויבא הפליט ויגד לאברם העברי .. זה עוג כו" (ובתורו"ה זה – מביא גם הב"ר הנ"ל).

21) זח"ב קפג, ב. וראה לקו"ת צו יג, ד.

22) ראה תו"א ויקהל פט, ג. לקו"ת שה"ש יד, ד.

23) כלומר: הצלת לוט כשלעצמה הו"ע שהשכל מחייבו, אבל, בנוסבות כאלה, שפעולת ההצלה קשורה עם יציאה למלחמה נגד ארבעה מלכים ובפרט שהיו גבורים כו' (פרש"י לך לך יד, ט) – הי"ז ענין של מסירת נפש שאין השכל מחייב.

מצוה, ובאמת כונתו לענין הפכי, כבנדוד, שכוונתו לא היתה להציל את לוט, אלא שיהרג אברהם ויקח את אשתו].

וממשיך הכתוב (בענינו של עוג) "הנה ערשו גו' הלא היא ברבת בני עמון" — עיר הבירה — שהראוה ל'ערשו ערש ברזל" למופת לצורך חנוך בני כרכים, ש'מדו שיטתו שהעיקר הוא בריאות הגוף (ולא ענינים רוחניים), כנ"ל.

וזהו שבעת הבר מצוה של יצחק אמרו לעוג "לא היית אומר אברהם .. אינו מוליד" — שהרי עכשיו רואים הכל שאברהם הצליח לגדל ולחנך את בנו בדרכו עד שנעשה בר מצוה וקיבל עול תומ"צ.

ועל זה ענה עוג: "מתנתו מה היא", היינו, שזהו (חינוכו של יצחק עד לקבלת עול תומ"צ) רק מתנה שבאה מלמעלה ואינה מצד המטה, שלכן — טוען עוג — אין לו אחיזה בחיים, להיות באופן של זריעה בארץ וצמיחה מזה, ובמילא, לא יהי' לו קיום, ובאצבע קטנה ימיתנו.

ה. ועל זה אמר לו הקב"ה, מה אתה מבזה על מתנתו, תאריך ימים ותפול בידי אלפים כו' של בני בניו:

כי, גם חוזק ובריאות בגשמיות, הוא, רק כשיש בסיס ויסוד של רוחניות ואמונה, כי, בלאו הכי, למה לא יחטא הבן וירדוף אחרי מותרות וכו' — דבר שיפגע סו"ס גם בחוזק ובריאות בגשמיות.

כלומר: הצורך בסיס ויסוד של רוחניות ואמונה הוא לא רק מצד למעלה (שאז יש מקום לטענה שזהו"ע של מתנה, ואין לה קיום כו'), אלא גם מצד גדר הנטה (גשמיות) גופא, כיון שלולי בסיס ויסוד של רוחניות ואמונה יבטל גם החוזק ובריאות בגשמיות.

וזהו תוכן המענה לעוג — שמזלזל בדרכו של אברהם בחינוך יצחק בנו שזהו"ע של מתנה שאין לה קיום כו' — שאדרכה: שיטתו של עוג (בריאות הגוף בלבד) היא זו שאין לה קיום, שכן, סו"ס יפול עוג ביד בני בניו של יצחק, שדוקא אצלם יהי' גם חוזק וגבורה בגשמיות.

ולכן מלחמת עוג (שבה נפל ביד בני בניו של יצחק) היתה מלחמה ממש:

24) הלשון "תאריך ימים" הוא מב"ר פמ"ב שם: "א"ל הקב"ה (לעוג) חייך שכר פסיעותיך אתה נוטל שאת מאריך ימים בעולם, ועל שחשבת להרוג את הצדיק חייך שאתה רואה אלף אלפים ורבי רבבות מבני בניו וכו'".

מלחמת עוג היתה בחרב, כמש"נ בכתוב (במלחמת סיחון, ועד"ז במלחמת עוג, שבה נאמר²⁵ "ועשית לו כאשר עשית לסיחון") "ויכהו ישראל לפי חרב"²⁵,

והנס שבמלחמת עוג – כמסופר בברכות נד:²⁶ — הי' רק שלא יכול לזרוק ההר על בני"י, אבל כדי להמיתו, קפץ משה רבינו ע"ה ומחי' בקרסולי' — פעולה טבעית,

ולא כמלחמת יריחו שהיתה (לא מלחמה ממש, באופן טבעי, אלא) באופן נסי, ע"י שופרות כו"²⁷, וכמלחמת סנחריב²⁸, וכה"ג.

וטעם הדבר — כדי להראות שבריאות הגוף, ונצחון גם בגשמיות (אפילו בטבע), תלוי בבריאות הנשמה, הבא ע"י אמונה שלימה — עד כדי מס"נ — באלקי עולם.

(25) חוקת כא, כד.

(26) ושם: "אמר (עוג) מחנה ישראל כמה הוי תלחא פרסי, איזיל ואיעקר טורא בר תלתא פרסי ואישדי עלייהו ואיקטלינהו. אזל עקר טורא בר תלתא פרסי ואייתי על רישי, ואייתי קב"ה עלי' קמצי (נמלים) ונקבוה ונחית בצוארי' כו". ומסיים: "משה .. שקיל נרגא בר עשר אמין שוור עשר אמין ומחיי' בקרסולי' וקטלי".

(27) יהושע ו, ד ואילך.

(28) שבה נאמר (מ"ב יט, לה) "ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור גו' וישכימו בבוקר והנה כולם פגרים מתים" (וראה איכ"ר פ"ד, טו: "חזקיהו אמר .. אני ישן על מטתי ואתה — הקב"ה — עושה וכו").

קנלסקי- ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בייה, כ"ב תמוז תשמ"ג
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' מרדכי שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' תי'
מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

קנלסקי-
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ. י.

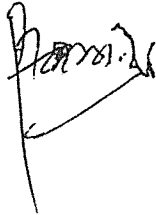
בי"ה, ט"ו מניא תשמ"ו
 ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
 מוה' מרדכי שי

שלום וברכה

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם יוסף יצחק שי,

הנה מועתק לקמן חלק ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקלה"ה נבגי"ת זי"ע
 בנוגע למנהגי ישראל בזה. ויהי"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג' תי' לתורה
 ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

 בברכה

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר:

..... ובדבר גזירת השערות -אפשרעניש- הוא דבר גדול במנהג ישראל

ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של
 הראש, נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת
 המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים
 טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

קנלסקי - קו יו טאט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מוחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

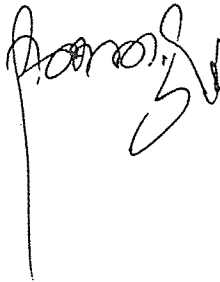
ב"ה, יו"ד סיון תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

האברן מרדכי שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו ע"ד הכנסו לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצות יגדל
לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק ה') ויוסיף
החמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת הנגלה וכן בתורת
החסידות ויהדר בקיום המצות, והשי"ת יצליחו להיות חסיד
ירא שמים ולמדן.

בברכה

קנלסקי - ק.מ.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

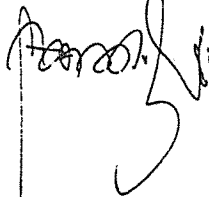
ב"ה, כג' ניסן תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

האברך מרדכי שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו,

כיון שאביו שי' הכין לו ב' זוגות תפלין רש"י
ור"ת, יתחיל בהנחת תפלין דר"ת ביום הבר מצוה.
הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

בברכה

מענה הנ"ל הוא - מיוסד על שבט לומד בהתמדה
ושקידה.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

חזקת חנונדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.ב"ה, מוצש"ק, ט"ו תמוז ה'תשל"ג
ברוקלין, נ.י.הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה נחן שי'

שלום וברכה!

בהמשך לימי הגאולה יב-יג תמוז, אשר לא אח כ"ק מו"ח אדמו"ר "בלבד
באל הקב"ה כ"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק", שומרי מצוה,
וגם את אשר בשם ישראל יכונה",

ובעמדתנו בסיום וחרתם הארבעים יום דמתן תורתנו, אשר רק (ומיד) כשאמרו
ישראל בנינו יהיו ערבים שלנו (שנקיים התורה) נתן הקב"ה את התורה לישראל,
אנוא בזה עוה"פ להזכיר על המדובר זה כמה פעמים בגודל החשיבות וגודל
ההכרה וגודל הזכות לעשות כל האפשרי בחינוך על טהרת הקודש של כאו"א מבני
ובנות ישראל וביתר שאת וביתר עז, מתחיל בחינוך של קטני קטנים,

וכמוכן גם ממש"ג: מפי עוללים ויונקים יסדה עוז (ואין עוז אלא תורה)
בו"ה להשכיח אויב ומתנגס - וכמו שהאריך בזה בעל השמחה במאמרו-דא"ח ד"ה
וקבל היהודים את אשר החלו לעשות (בזמן דמתן תורה).

ושייכות פיוחדת בזה גם לימי "בין המצרים" הממשמשים ובאים, בסגנון
חז"ל הקדמה רפואה למכה, שהרי זוהי הדרך להשכיח אויב ומתנגס,
נוסף ע"ז אשר חסיד כל הימים הרי אין העולם מתקיים אלא בשביל הכל
השב"ר.

וטובן שגם החינוך במצות (נוסף על הנ"ל - בלימוד התורה) - עיקר
והיוני, ונוגע לכל משך ימי חיי המתונג וכמש"ג: חנוך לנער בו"ה גם כי
יזקין לא יסור ממנה,

כולל גם (ועיקר) חינוך לנחינת צדקה וגמ"ח,

ובלשון הכתוב: כי ידעתיו (ל"ה חיבה, ולמה ידעתיו - לפי שהוא מצווה)
את בניו ואח ביתו בו"ה לעשות צדקה ומשפט.

ובכ"ז - שייכות פיוחדת ל"בין המצרים" כמפורט: ציון במשפט (עסק התורה)
הטרה ושכי' בצדקה.

ויה"ר אשר כל אחד ואחת יעשה ככהנ"ל את כל החלוי בו וגם עי"ז יסרה
קיום היעוד אשר יהפכו ימים אלו לטוהר ולשמחה,

בגאולתנו האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, עליו נאמר: משפטין למלך תן
וצדקתך לבין מלך,

וקווים מש"ג: לא יהי' לך אכיוון כי ברך יברכה הוי", ולא ילמדו עוד איש
את רעהו בו"ה כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם

ופלאה הארץ (מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ) דעה לא הוי'.

בברכה
מנחם מ. שניאורסאהן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחזם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"י שבט ה'תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה נחן סי'

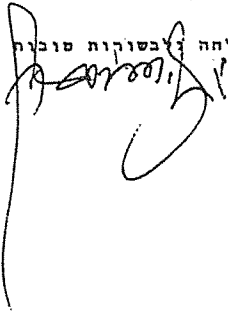
שלום וברכה!

אייער בריוו איז ערהאלטען געווארען, און השי"ת זאל ממלא זיין
משאלות. לכבו לטובה ולברכה.

געוויס איז איבעריג צו אונטערשטרייכן, אז די מעגלעכע הנהגה
אין איינקלאנג מיט דעם אויבערשטענ'ט רצון איז דער צנור און כלי צו
באקומען דעם אויבערשטענ'ט ברכות, און א הוספה אין עניני תורה ומצוות.
ברענגט א הוספה אין דעם אויבערשטענ'ט ברכות אין וואס מ'נוטיגט זיך,
חאטש דעם אויבערשטענ'ט מצוות דארף מען ממלא זיין צוליב זיי אליין
און ניט צוליב זייער שר.

און אין צוזאמענהאנג מיט דעם טאג פון יו"ד שבט, דער יארצייט-
הילולא פון כ"ק מו"ח אדמו"ר, וואס אויף זיין הייליגען ציון וועט מען
אייך מזכיר זיין כחפלה, איז איצט ד' צייט ווען יעדער איינער און איינע
פון אונז דארף זיך אריינטראכטן אין דעם ווי דער בעל-ההילולא האט מקדיש
געווען זיין לעבן צו פארשטארקען און פארשפרייטן תורה און אידישקייט,
אן פשרות, מיט מסירה-נפש ממש.

און דער עיקר איז דאך מעשה בפועל - אז דאס אריינטראכטן זיך אין
דעם זאל ברענגען יעדן איינעם און איינע צו מוסיף זיין אין דער ארבעט
און פעולות פון דעם בעל-ההילולא, במרט אז דער בעל-ההילולא שטייט צו-
זאמען מיט די אלע וועלכע זעצן פאר זיין הייליגע ארבעט, און זיינע ברכות
באגלייטן זיי שטענדיק, צו מצליח זיין אין דעם און אויך אין זייערע
אייגענע ענינים, בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ברפא להצלחה וזבשוקות טובות
בכל האמור

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

נוחט חנונדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

ב"ה, תחילת חודש תמוז, חודש הגאולה, ה"תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה חיים דובער שי'

שלום וברכה!

נחקבל המכתב מתש"פ אמן,

ובעמדתנו לפני ימי הגאולה יב- יג תמוז, גאולת כ"ק מו"ה אדמו"ר,
ובלשוננו:

לא אחי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי אט גם את כל מחבבי
חורנתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש
ישראל (מכלי החשב במצבו הפרטי בשמירתו וקיום המצוות) לבו תמים עם
ד' וחורחו,

ועל פי ההמשך במכתבו האמור - ברכה וחיוזוק לכ כו"א "להוסיף אומץ בהרבצת
תורה והתחזקת היהדות",

הרי זה מזכיר ומעורר עוה"ם בהענין אודותו הי' הדיבור של חיבה ושל
חובה מצוי במשך שבועות האחרונים - ענין חמשת המבצעים: מבצע תורה, מבצע
חפלין, מבצע מזוזה, מבצע צדקה ומבצע ספרי קדש בכל בית. ולא נצרכה אלא,
כנ"ל, לחוספת התעוררות וזריזות יתרה ביחר שאח ויתר עז כפולה ומכופלת
למעלה מעלה"מבשאר ענינים,

שהרי בכל עניני תורה ומצותי' גדולה מעלת הזריזות, כנאמר ונשנה בדברי
רו"ל לעולם יקדים אדם לדבר מצוה כו',

על אחת כמה וכמה בחמשת הענינים המוזכרים לעי'. אשר כלליים הם, כו"א
מהם מגנא ומצלא, בכו"א מהם - כל יום ויום דיו שיפקיע את עצמו, שמה מובן
אין שצ"ל בכל יומא ויומא עביר עבדתי'.

וכמו שאחז מהרואות ימי הגאולה הבע"ל. היא שכשיהודי מחליט בתוקף המתאים
בעניני תורה ומצותי', הקב"ה עוזרו לקיים ההחלטה כפועל למרות כל המניעות
ועיכובים, וכמו שראינו אשר בעל הגאולה החגבר על ההתנגדות של כו' ונצח ועד
אשר, ונהפוך הוא, שע"י המאסר שנסחייס בגאולה נתוסף יום אשר "ראוי הוא"
ומסוגל "לקובעו ליום החועדות והתעוררות לחיזוק התורה והיהדות בכל אחר ואתר
לפי ענינו",

מכל שכן בחקופתנו ובמקומות שאין התנגדות כלל וכלל, או - רק התנגדות
הכי קטנה ובודאי ובודאי שאינה בערך כלל להתנגדות שהיחה לבעל הגאולה בימים
ההם בזמן הזה,

כי לאחרי שפחת בעבודה האמורה, הרי על ידי טחיחה זו סלל דרך לכל אחד
ואחד לעשות מעין האמור, בחיזוק התורה והיהדות ובאופן דמוסיף והולך ומחון
החלהבות ואור וחיות,

- ב -

כולל גם - ועיקר - להשפיע על הזולת ובהסביבה כ"ה, שממנו יראו וכן יעשו רבים,
וגדול זכות והצלחה העוסק עם הרבים והצבור כמפורש בדברי חז"ל,
ועי"ז גם מרבים השלום, כלי מחזיק ברכו של הקב"ה, כולל קיום היעוד:
ונחתי שלום בארץ גו' ואולן אחסך קוממיות.

בברכת הצלחה בכל האמור
ומחוך שמחה וגאולה מכל
דברים המונעים כזה ומכלכלים
ובברכת חג הגאולה

נ.כ.ו.
ד"ע נתקבל מכ" מכל"ה תמוז,
ובקשר ליום ההולדת - מהא אצלו שנת
הצלחה בגו"ר. הפ"נ שבמכ" יקרא| בעת
יצון עה"א הק"ו.

ובלשוננו: במכתב סט"ו סיון התרפ"ח (בסה"מ חש"ח, ע" רסג). בשם ישראל יכונה:
ואינו עיקר שמו (ראה מפרשים ריש נדרים. ובכ"מ). מבלי החשב. ונתרתו: ראה
רמב"ם הל' גירושין ספ"ב. לבו חמים: כמש"נ (שה"ש ה,ב) אני ישנה (בגלותא.
זח"ג צה,א) ולבי ער (ראה לקו"ה שה"ש לר, א. לה,ב. ובכ"מ). המבצעים: להעיר
מס' ערה"כ (לבעה"מ סדה"ד) ובס" קה"י: בצע אוחיות השניות דאברהם יצחק יעקב.
ומצינו למעלותא: מצוה לבצוע (סנה"ו, ו,ב). חורה: דמגנא ומצלא (סוטה כא, א).
וראה סיוס ההמשך מים רבים, חרל"ו. קונטרס עה"ה בחחלתו. תפלין: דעי"ה חש"ר
ויראו ממך (ברכות ו, סע"א), וחש"ר זקוקה להקדמת) חש"י (מנחות לו, סע"א).
וראה חורה הבעש"ט על מרז"ל תפלין דמארי עלמא (סה"ש קיץ ה"ש"ח ע" 133).
מזוזה: שעי"ז ה' ישמר אחך ובוואך מעה ועד עולם (זח"ג רסג, ב). וכירוש'
פאה פ"א ה"א דאמר רבי לארטובן חפצין וחפצי לא ישון בה. וראה ההוספה בשאילוח
קמא. ועייג"כ בכתבי האריז"ל (סידורו כחחלתו סוף כוונת המזוזה וכן קרוב לסופו.
ש' ההקדמות ד"ו בכניסת המוחין-בחחלתו וכסופו) דמציל ביצה"ר, לא ישלוס השטן
בכית, הכית ינצל מדים ורווחו רעות, מגין סן המזיקין, מכריח אח הקליפות, אין
נאחזות (ינכו) שם. צדקה: עפמס"ע בתחומא משפטים טו: והחית אותו חייך כו'.
וראה סידור (עם דא"ח) עה"פ צדיק הוי'. קונטרס יס"כ חש"ט. ספרי. בית: ראה במדב"ר
ר"מ קורה: בית מלא ספרים. ובאוה"ח (ע" תרסב) ע"ס דאצילות. וזריות. מעלה: אבה"ק
סו"ז. וראה ליקוטי לוי יצחק בהערות לשפ. ונשנה. כו': אבה"ק סכ"א. כלליים הם:
החורה (ספרי קודש) כוללת כל המצות וח"ח כנגד כולם. תפלין הן לשעבד המיה והלב
(שו"ע אדה"י תאו"ח סכ"ה ס"א). מזוזה כוללת כל המצות (סידור שער ההנוכה רעה, א).
צדקה שקולה כנגד כל המצות ובכל תלמוד ירושלמי היא נקראת מצוה סהם (תניא על"ז).
ובאו"ח לה"מ ס"פ ראה: הדבק במדותיו ר"ל מה הקב"ה משפיע אף אתה חש"י משפיע
(עד"ז - באבה"ק ס"ז). שכשיהודי מחליט בחורף כו' הקב"ה עוזרו לקיים כו' למרות
כו': וי"ל שגהו מש"נ (ההליס עג, כח): שחי באד"ה הו' מחסי לספר כל מלאכותיך.
ראוי. ענינו: מכח הנ"ל. ולאחרי שפתח. דרך לכל אחד: ד"כאשר פתח הצינור ונמשך
כו' עי"ז כיכולת כאו"א כו' (סד"ה כו' כאשר השמים, תרע"ח). בדברי חז"ל: אבות
פ"ב, מ"ב. ובכ"מ. ד"ה עשרה שיושבים תרפ"ח (בסה"מ שם). השלום. הקב"ה: ראה עוקצין
כסופה. ונחתי. קוממיות: כחוקותי כו, ו-יג. קוממיות: בקומה זקופה (חיכ"ע
והו"כ, הובא בפרש"י שם).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

זנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ה" טיון, ה"חשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הו"ח זי"א נו"נ כו'
מו"ה חיים דובער שי'
א.י.ש.י.

שלום וברכה!

לקראת חג השבועות, זמן מחן תורתנו,
הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה
להביע ברכתי בנוסח הרב, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע:

לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכת התורה והתורה
א.י.ש.י.
א.י.ש.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

כ"ה, סליה חמוז, ה'תשל"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בב"צ כו'
מו"ה יהודה שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה המכתב ^{א"י} ליום עש"ק ד' סיוון תשמ"א.

כבואנו מימי הגאולה י"ב-י"ג חמוז, גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל ממאסרו במדינת מולדתו, שהי' חבוש שם בעד עבודתו הגדולה והחזקה והרמה בחיזוק בך החורה והמצוה והפצתו, למרות הגזירות על זה שהיו שם אז כמרום שואן, ובחסדי ה' יצא כנצחון, שהרי אלה שאסרוהו הם ששיחררוהו, ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר (לחגיגת יב חמוז הראשונה) - לא אותו "כלכד גאל הקב"ה ביי"ב חמוז, כי אם גם את כל מחבבי חורתנו הק", שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש ישראל (מבלי החחשב עם מצבו הפרטי כשמירה וקיום המצוה) לבו חמים עם ה' וחורתו"

וכמחז"ל עה"פ צדיק כחמר יפרח: מה החמרה הזו לבה מכוון למעלה כך ישראל לבם מכוון לאביהם שבשמים; ועוד אמרו: מה חמרה זו אין בה מסולח, כו' כך הם ישראל אין בהם פסולת,

שלכן ימים הבאים אח"ז ימי סגולה הם לכל בני ובנות ישראל באשר הם להוסיף בחייו "החורה והיהדות בכל אחר ואחר לפי ענינו" והפצת הלון והוסיף הלון ואור,

ובפרט בהתבונן כאו"א אשר אם במדינה היא ובזמן ההוא ובחנאים ההם עשו ופעלו בחיזוק החורה והמצוה והפצתו והצליחו ועד אשר גם עתה, לאחר כיובל שנים, רואים פירותיהן ופירי פירותיהן,

כש"כ וק"ו ועל אחת כו"כ במדינות ובחנאים נוחים וטובים שלא בערך.

ויהי רצון שיעשה כל אחר ואחת מאתנו, בחוץ כל אחבי שליט"א, בכל האמור ומחוך שמחה (וממילא) בזריזות,

גה' עוזר וכמס"נ: ה' לעזרתי חושה, אליקים חושה לי עזרי גו' ה' אל

אחתי.

בברכה הצליח לעשותי (לפי ותיק)
יהודה שי'

יש אמצעין על החתום
ל' י"ג
ל' י"ג
ל' י"ג

הגדולה והחזקה והרמה: ראה לקו"ח נשא (כא, ב) וש"נ, שיחת ג' חמוז חש"א (בס' השיחות שם ע' קלד). ובלשון, הראשונה: נדפס בס' המאמרים ה'תש"ח ע' רסג. בס' ישראל יכונה: ראה טושו"ע אה"ע סקכ"ט סט"ז. ובג"כ, קב ונקי כלל לח. שד"ח א"ד מע' גס ס"ז. וראה ג"כ מאורי אור כ', כד, ובמחז"ל, כיובל שנים: מדרש. החלים ע', במדב"ר רפ"ג. ציוק כו' כך ישראל: וכמס"נ ועמך כולם צדיקים (ישעי' ס, כא. סנה' ר"פ חלק, ובזח"א לג, סע"א: כולם צדיקים ודאי. זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי). החורה, ענינו: בס' המאמרים כיובל שנים: כ"ק מו"ח אדמו"ר קיבל הנשיאות ב' ניסן ה'תר"ף. (ראה רמב"ם הל' מלכים סט"א: ואין מושתין מלך בן מלך אלא א"כ הייתה שם מחלוקת כו' יהואחז מטני יהויקים אחיו - והרי הגדו"ד בן יחיד. וראה צפע"נ על הרמב"ם שקלים פ"ד ה"ד שקו"ט האם המשיחה דאביו פועל גם בו או דאין צריך למשיחה. וברמב"ם שם ה"ג: ולא המלכות בלבד כו'). שמחה (וממילא) בזריזות: ראה אגה"ק סכ"א: עשה זאת בזריזות נפלאה להראות ממחורו וחפצו כו'. וכמס"נ: החלים ע, ב, שם ואלו. ה' אליקים, ה': להעיר מהמבואר על הג' שמות ה' אליקינו ה' שבכתוב שמע ישראל (עפ"ה ש' הק"ש פי"א ועוד. אמרי בינה ש' הק"ש כחלתו. אוה"ח עה"פ. ו'בכ"ם). חושה, חושה, אל אחת: להעיר מבעתה אחישנה, ואחישנה אפשרי בכ' אופנים: דור שכולו זכאי (הוי"ו) או שכולו חייב (וייעמד להם מלך שגזרותיו כו' - כן י"ל, ועפ"ז טרו כמה קשיות המפרשים - אליקים) - עיין סנה' צה, א. וראה ג"כ תיקונים דזוהר חדש (קרוב לחלתם - צה, ב); קץ אית בכל דרא ורדא כו' תליא בחיובתא ובזכוון וצמדו כו'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

חננים מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, חמשה עשר באב, ה'תשל"ס
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יהודה שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתבים והפ"נ שבהם יקראו בעת רצון על הציון הק".
בעמדנו ביום אשר "מכאן ואילך דמוסיף יוסיף" - מוסיף לילות על הימים
לעסוק בתורה יוסיף חיים על חייו",

ולימוד התורה (ובפרט - העסק בתורה) וההוספה בו - ה"ה מביא לידי מעשה,
קיום המצווה והוספה כזה, כולל גם הוספה באיכות - הידור בקיום המצווה,
הרי זהו גם ענין שהזמ"ג, שנכנסו לשבע דנחמתי על פורענותא ד"מפני
הכאינו גלינו מארצנו כו'" והוספה בביטול הסיבה (חטאינו) מוסיפה בביטול
המסוכב (גלינו),

וכמודגש גם בזה אשר חז"ל מקשרים יום זה וענינו (הוספה בלימוד התורה
בלילה) עם ענין תשעה באב - בנחנס סימן לדבר (אשר סימן בתורה - גם כן תורה
והוראה היא): מקומי עד שכבי קומי - פירוש מזמן אמירת קומי רוני בלילה
(במגילת איכה) בט' באב ועד זמן שכבי ער הבוקר (במגילת רות) בשבועות, צריך
להיות קומי רוני בלילה - להוסיף בלימוד התורה בלילות.

ולא רק בסימן (לכל הדורות) מודגש הקישור שבין תשעה באב וחמשה עשר באב,
אלא גם בקביעות ט"ו באב ליו"ט בפעם הראשונה, שהי' זה בשנת הארבעים לדור
המדר, שכשראו את הלבנה במילואה בט"ו באב - ידעו בודאי שלטלה הגזרה דמתי
מדבר שנגזרה בבכי' הראשונה של תשעה באב, וקבעוהו יום-טוב, כמסופר בסדרש,
ומרומז הנ"ל (דמכאן ואילך - מוסיף) גם בזה, שהרי ישראל מונין ללבנה,
שאחד המעמקים בזה הוא שישראל דומים ללבנה, ודברי ימי ישראל הם עליות וירידות
כדוגמת הלבנה, ועחידים להתחדש כמותה, ועד דקיימא סיהרא שלמותא בט"ו
בהודש, שאז אור הלבנה במילואו ובשלימותו, ובפרט בט"ו באב - שאז אחרי ירידת
פלאים דתשעה באב -

שלכן לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים -

ה"ז גם מרמז ומדגיש מילויי ושלימות חיי כאו"א מישראל בתורה אור ונר מצוה
הבא ע"י התורה, שהם חיינו ואורך ימינו,
ולפום צערא (דט' באב) אגרא - הוספת ועליית פלאים.

ויה"ר אשר ביום זה דחמשה עשר באב ו"מכאן ואילך" - ובפרט בשנה זו עלי'
נאמר: וציותי את ברכתי לכם בשנה הששית גו' לשלוש השנים - גם לשנה הסמוכה
שנת השבע, שהיא שבת לה', גם (הכנה) לשנה שלאחרי' (וענינה) הקהל את העם
האנשים והנשים והסף גו' למען ישמעו גו' את כל דברי התורה הזאת -
יחפור כל או"א מאתנו בחוככי כל ישראל להוסיף בתורה ובמצוות, הן בנוגע
לעצמו והן בהשפעה על זולתו.

וע"י הוספת אור האמיתי דתורה אור ומצוותי' בחושך הלילה והגלות (הנקרא
לילה) - אשר אפילו מעט אור דוחה הרבה חושך - עאכו"כ הוספה באור, אור גדול,
אור במילואו -

נזכה בקרוב ממש לקיום היעוד: קץ שם לחושך ולילה כיום יאיר,

כימי צאתנו מארץ מצרים, אשר הקים הוי' "עדות (מצוות) ביעקב ותורה שם
בישראל" וצווה להודיעם לכניהם דור אחרון

- בבואלתנו האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו מאפילה לאור גדול.

בכבוד ובכרחה אלה

נהוג ככו"כ מדינות, ומהן בארצנו הקדושה טובב"א בארצות הברית וקאנאדא, אשר בימים אלה רובם ככולם של מוסדות לימוד מסיימים ההכנות לשנת לימודים-חדשה, המתחילה בספטמבר חודש אלול, חודש דאני לדרורי ודרורי לי.

ומובן אשר זה מרגיש הכרח המגדי של פעולה מיוחדת בשטח הרחב הדוספה בתורה - השתדלות גדולה ועצומה שתכנינה לימוד התורה לשנה הבע"ל התיינה במספרים הכי גדולים הן בכמות והן באיכות, ובכל המוסדות-לימוד, מתחיל מהגן (וגננות) וחדר וכו', בכל הדרגות ובכל הכתות. ובטח אפשר לכאונ"א למצוא דרך איך לפעול בזה באופן ישיר או בעקיפין, בעצמו או ע"י יורדים וכו'.

וזכות ה"ח דרבים מסייעת והקב"ה עוזרו.

כפאן. חיינו: הענינה בטוספה ובפרט"י שם (בפרט"י בע"י: מוסף הקב"ה שנים על שנהיו). **העסק התורה:** ראה ב"ח לטואר"ח סמ"ז ד"ה ונוסחא. ד"ה הסכה תרצ"ג (כס' הקונטרסים ה"א). **תשעה באב:** להעיר מלקוטי לוי יצחק אגרות ע' תי. **בתחנת סימן:** ב"ח לטואר"ח סרל"ח: האחרונים קבלו לומר כו' מקומי כו'. ובמג"א שם שמעע שפ"ז צ"ל מט' באב כשטעות ל' הב"ח. ואולי י"ל דלא פליגי ומוסופים על הש"ס - **וע"ר** (ולא מטש) שמעט דבטלה גזירת מדבר קבעו יו"ט ליום **שנתכרר** (דבטלה בס' באב שלפניו. וראה מה"כ באיכ"ר פתיחה לג). וכן בהשעם בנדו"ז דלילות ארוכים קבעוהו לחצי אב (סיום ה) קייץ - **ב"מ קז, בן. קומי. שכ"ז:** איכה (ב, יס). רוח (ג, יג). וראה חמ"ד ספ"ד. **בשכועות:** ממני שהוא זמן מהן **תורה** (ראה שו"ע אדה"ז סתצ"ד סי"ג). **כמסופר במדרשו:** איכ"ר פתיחה לג. ירוש' סוף תענית א - הובאו ברש"י וחוס' תענית שס. **ישראל מונין ללבנה:** שאחר השעפים; סוכה כס, א. שמו"ר (פטו, כו): החדש הזה לכם ה"ד יפרח בימיו צדיק גו'. זח"ב פה, א. **ובפרט כס"ו. באב. שלכ"ן:** ראה ד"ה נחמו, תרכ"ו. נחמו, עת"ר (כסה"מ עת"ר). **ירידת פלאים. ועליות פלאים:** ראה רשימות הצ"ל לאיכה (א, ט) באור התורה לנביאים ה"ב ע' א"ס ואל"ך. **בחמשה. הכפורים:** ראה רשימות הנ"ל - סם ע' א"צו. **וציונותי. השנים:** בהר כה, כא. **שבת לה:** בנוגע לט"ב - להעיר נדחה כשכל בשבוע ואמר רבי הואיל ונדחה ידחה (מגילה ה, ב). **המהל. זאת:** וילך לא, יב. ברמב"ם סוף הל' חגיגה: אפילו חכמים גדולים שיודעים כל התורה כולה חייבין להטמיע (הקריאה בהקהל) ככוונה גדולה יתרה. - שמוה הוראה להכנה שלהם ג"כ. **והגלות (הנקרא לילה):** להעיר משהש"ר רפ"ג: לילן של מצרים כו' בכל כו' מדי כו' יון כו' אדום כו' שיסנתי לי מן התורה ומן המצות כו'. וראה ירוש' הענינה פ"א סה"א. תו"א סמות (נד, א). ובכ"מ. ולהעיר מלקו"א לה"ם ד"ה סה כו' הקב"ה (ז, ב). **קץ שם לחושך:** ראה שערי אורה ע' קעב ואילך. **ולילה כיום ואיר:** ע"פ תורת הבעש"ט עה"פ ואנכי הסתר אסתיר (דמ"א ליטוסים צו) שבוסתר סוזה הסתרה - ו"ל שהיקונו ולמעלותא זהו קצה השני - לילה כיום יאיר. **כיום. צאתנו:** שבדוכתא זה אראנו נפלאות - בגאולה העתידה (מ"כה ז, טו). **כיום. צאתנו:** שאז - לילה כיום יאיר (ראה שמו"ר פי"ח, יא (הובא בלקו"ח צו י, ג. רשימות הצ"ח התהלים ע' קלה): לע"ל הלילה נעשה יום שנא' והי' אור הלכנה גו'). **ערות. האחרון:** התהלים עה, ה-ו. **ערות (מצוות):** ראה ד"ה ויקם עדות ה"ס"ח (בסה"כ ה"ש"ח ע' 51). **דור אחרון:** להעיר מענין אחרית הימים, פי' חז"ל ב"כדור דור" (ס"פ פשלח). **מאפילה לאור גדול:** פסחים (קטז, ב). וי"ל אפלה לכסה מהשן (זח"ב רסח, ב) ולכן הסכו אור גדול. ובס"פ האריו"ל (קול יעקב): הארה ע"ק (בהגדה סס - כפי' אור גדול).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

חנחס הענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איזשערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימים הסמוכים לימי יב-יג תמוז,
ה'תשל"ה. ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה אברהם שי'

שלום וברכה!

נתקבל המכ' מיום ו' תמוז וכן הקובץ חד"ת מחברי הכולל שיחיו,
וח"ח ת"ח^ה ובענין שהזמ"ג - ואף שהבא לקמן כבר בא בסכת הכללי מיום שלישי
שהוכפל בו כי טוב, פ' וישראל עושה חיל,

הרי אינה דומה כחיכה ובקשה הבאה לכו"כ ביחד - לפני' ובקשה מיוחדת
ושלחה, ישר לאחד וליתיר:

במים הסמוכים ליב-יג תמוז, ימי גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר ממאסרו על
עבודתו כמס"נ בהרבצת התורה בכל המדינה שהי' כו'. אז רוב מנין ורוב בנין
דאחבי' - כולל פעולות רבות ועצמות בנוגע לקיום מצותי', כידוע ומפורסם,
גאולה ע"י ובאופן דפויל ישועות בקרב הארץ,

ונשען על דבריו כמכתבו לחגיגת גאולה זו בפעם הראשונה (בשנת תפ"ח)
אשר לא אחרו "בלכד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כ"א גם כל מחבבי תורתנו הק',
שומרי מצוה, וגם את אשר כשם ישראל יכונה",

ומעורר (בהמשך מכתבו) "לחיוזק התורה והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו"
- ומצדף לו באמרו ד"ה עשרה שיושבים ועוסקים בחורה שכונה שרוי' ביניהם,
הרי הזמ"ג ושלחותי' עבדנא לעורר ע"ד פעולות ביתר שאת ויתר עז בהרבצת
התורה והוספה כזה, הלון והוסיף ואור - בתורה אור, וגדול לימוד שמביא לידי
מעשה - נר מצוה - בעצמו ובסביבתו הקרובה וגם הרחוקה, וזכות הרכים מסייעת.
ואמחול בוכוחא דאורייתא יפקון ישראל מן גלותא,

ומודגש בזה ענין הוספה דוקא, מהאים להציווי דמליין בקודש - שהרי כל
הוספה בתורה וכן כמצות - גוררת עוד הוספה וכמחז"ל מצוה גוררת מצוה, ובלשון
כ"ק מו"ח אדמו"ר במאמרו ריום הגאולה הראשון ד"ה הוי' לי בעוזרי (כסיומו) -
הם (בירורי המצות) העוזרים האמתיים של האדם, כולל (כמובן) - במילוי תפקידו
"לשמם את קונו" ע"י התומצ".

* * *

הנה בכל מצוה ומצוה - הדברים הנ"ל אמורים, אבל ביותר הוא בנוגע למצוה
שיש ביניהן שייכות.

ובזה זירו ויחד לכאו"א מנ"י - שכולם חייבים בלימוד התורה - כולל נש'
ובנות, שגם הן מברכות כרכות התורה ואמרות אשר קדשנו במצותיו וציוונו על
דברי תורה (או - לעסוק בד"ת) - גם ע"ד הוספה בהמבצעים הידועים, שלכאו"א
מהם שייכות מיוחדת לתורה, וכמדובר כבר כ"פ:

מבצע תורה: הרי מלתו של הקב"ה מדה כנגד מדה, אלא שכמה פעמים ככה -
הצלחה רכה בלימוד התורה.

מבצע תפלין ומבצע מזוזה - אשר כפרשיות שבהן נאמר והוכפל הציווי דח"ת
כ"סכתך בביתך ובלכתך כדרך ובשכנך ובקומץ", וציווי התורה ה"ז נחיתת כח.

מכצע צדקה - אשר על ידה נעשה מוחן ולכו זכים אלף פעמים ככה.
 מכצע כית מלא ספרים (דתורה וחפלה - שלימוד התורה שאחרי התפלה הוא נעלה
 ביותר, וכפרס שהתפלה ה"ה בהקדמת כובד ראש וכמש"נ: השתחוו לה" בהרפת קורש).
 מכצע נרות שבת קודש ויו"ט - ע"פ מחז"ל דנר מצוה מביא תורה אור.

* * *

ויה"ר שכאו"א - כחוככי כאחב"י - שליט"א ילך מחיל אל חיל בלימוד התורה
 הנבלה והחסידות ובקיום מצוה"י, עדי יקויים היעוד דכפרשת שבת יום הגאולה:
 וישראל עוסה חיל.

ברכה (קראת עליך) וקרוב דמאגין.
 (הוא) א. יצחק

שלישי..טוב: כ"ר פ"ר, וא"ו (הובא בפרש"י בראשית א, ז). שהובפל..טוב: טוב
 לשמים וטוב לבריות (אוה"ת בראשית לד, א. משפטים א' קנו ואילך). פ' וישראל
עושה חיל: פ' השבוע גם באה"ק (משא"כ - פ' חוקת, שבאה"ק הייתה בשבוע לפני').
לי"ב..תמוז: שהוא גם יום הולדת (בשנת חר"ס) של בעל הגאולה. נפועל..תארץ:
 תהלים ער, יב. בקר: ראה רש"י וכחוי לוארא ח, יח. במכתבו..מאמר: נדפסו
 כס' המאמרים תרפ"ח ע' קמו-קנב. ביתר שאר יותר עז: עיין לקוסי לוי יצחק
 לתניא ע' לז. ונדול..מעשה: קדושים מ, טע"ב. הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ב.
בזכותא..בלותא: זח"ג רע, א. דמעלין בקודש: ברכות (כח, א) וש"נ. וראה זח"ג
 סב, ב. מצוה גוררת מצוה: אבות פ"ד מ"ב. ד"ה הוי' לי: נדפס כס' המאמרים
 - קונטרסים ח"א דף קעט. וראה ג"כ לקו"ת שמע"צ ד"ה זה. לשמט אח קוננו: משנה
 סוף קדושין. תניבים בלימוד התורה: להעיר מירושלמי פאה (פ"א ה"א) וכל חמצים
 כו' (ובמראה הפנים סס). ופי' כו"ה במדרש פ' נח (ס' המאמרים חרכ"ו כסופו):
 נבין דעה הירושלמי כו'. שגם הן מברכות: שו"ע או"ח סו"ס מז. ואשה מוציאה
 לאנשים (פמ"ג שם מש"ז סק"א, אבל ראה ביהגר"א). על..בד"ת: שו"ע אדה"ז שם
 ס"ד. תורה..תפלין: שייכותם מיוחדת עיין ד"ה תפלין דמארי עלמא (חרנ"ג),
 ד"ה איחא כמרש תהלים הידוע, ועוד. וציווי..כח: וגם הבטחה, כי לא ידח ממנו
 נירוה וכדאי יעשה תשובה כו' (הל' ת"ת שם פ"ד סו"ס ג). תניא ספל"ט. צדקה..כחה:
 תו"א בחתלתו (א, ב). התורה שאחרי התפלה: ראה ברכות ה, ב. לקו"ת ברכה צו, ב.
התפלה..קודש: ברכות ל, ב. כובד ראש: עיין או"ח להה"מ ד"ה אין עומדין (קח, ג).
 שם ר"פ ויגש. אדהא"צ בסידורו ריש שער התפלה (יט, ג). השתחוו..קודש: תהלים כט,
 ב. שם צו, ס. דהיא סז, כט. והנה בחוס' (ברכות שם) מסקנתו שהכוונה למזמור כט,
 אבל ביל"ש הובא כמזמור צו (והרי מחברו - מהקדמונים). וי"ל טעמו - הרכחוב במזמור
 כט פירשנוהו חז"ל (שהביאו החוס') דקאי על ברכה השלישית וכובד ראש צ"ל לפני כל
 התפלה. וחמיתה החוס' דהו"ל להביא ראי' מהמשך הכתוב חילו מלפניו (כן הוא בחוס'
 שלמנינו - וא"כ כוונתו להכתוב כדה"י, וצע"ג) כל ארץ יתרח דוה קאי על "כל
 הארץ" ולא דרנה היראה הדמחפלה. נרות..אור: ראה בכתהאריז"ל (שער הכוונות וכו')
 במקומו בארוכה: וז"ס כי נר מצוה כו'. מחז"ל..אור: שבת כג, ב. ילך מחיל..
והחסידות..יקוים היעוד: דכשיפוצו מעינותיך (דהבעש"ט) חוצה קאתי מלכא מטיחא
 (אה"ק דהבעש"ט הידועה). וישראל עושה חיל: בלק כד, יח. וראה זח"ג ס"פ בלק.
 רבב"ס הל' מלכים רפי"א.

מחנה תענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

כ"ה, תחלת תמוז, ה'תשל"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה אברהם סי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה המכ' והפ"נ שיקרא] כעה רצון על הציון הק'.
לרגל מלאות יובל שנים מעת פרסום המאמר דא"ח ד"ה עשרה שיושנים
ועוסקים בתורה שכונה שרוי' ביניהם
עס המכתב המצורף עמו
- מכ"ק מו"ח אדמו"ר "אשר שלח להגיגת יב תמוז הראשונה - בשנת תרפ"ח",
הו"ל עוה"פ - בצירוף מאמרו דא"ח ד"ה זה היום עשה ה' נגילה ושמחה
בו,

סאמרו "בסעודת הודאה, י"ב תמוז, תרפ"ח".
ומצו"ב - ובודאי יפעול הקונטרס פעולתו, שילמרו אותו כל אלה שיגיע
אליהם והמושפעים שלהם - שליט"א,
והלימוד יביא לידי מעשה בפועל, ובפרט - בהענינים אודותם מדובר
במכתב הנ"ל.

והשי"ח ימלא ברכות צדיק, כ"ק מו"ח אדמו"ר, לכאו"א כמפורט בהמכתב
ועד לסיומו וחזתמו שם "ועינינו חחזינה בהרפת קרן החורה, קרן ישראל",
ויקויים היעוד אשר הא-ל עושה פלא ירם קרן משיחו - כגאולה האמתית

בברכת הצלחה בכהנ"ל
ובברכת חג הגאולה

והשלימה ע"י משיח צדקנו.
א.א.א. ירון הגאולה
א.א.א. ירון הגאולה

רכות - ובפרט באיכות - מדובר בהקונטרס אודות אמירת תהלים, ולכן
באה בחזתמו - הוספה - מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר ע"ד אמירת תהלים בכל יום,
ועוד וקובע ברכה לעצמו - מאמר רבנו הזקן (שנמצא זה עתה באחד הביכלאר)
אודות "לומר הקאפיטל שלו".

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בייה, ו' אלול תנשי"א
ברוקלין, נ. י.

אל חתני הברי מצוה
החוגגים הבר מצוה שלהם
בשי"ק פ' שופטים

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה

במענה על ההודעה ע"ד הכנסת לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצות
יגדלן לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק
ה'), ויוסיפו התמדה ושקידה בלימודם בתורה, בתורת
הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדח בקיום המצות.
והשי"ת יצליחם להיות חסידיו ראוי שמים ולמודים.

בברכה לכו"ס
מנחם מ. שניאורסאהן

Благословение Любавичского Ребе כ"ס ל"ט
 во время посещения коллективного Сейдера
 для иммигрантов из ~~России~~ СССР
 в первую ночь Песаха 5741 года:

~~Моим~~
 Кошерно и весело праздники Песах,

и чтобы ["]взять кошерность и веселье на весь год, чтобы был кошерный
 и веселый год-во всех отношениях.

Чтобы вы в скорой ^{время} встретились с вашими родственниками и друзьями,
 которые пока еще находятся по ту сторону "железного занавеса".

Чтобы ^{был} ~~был~~ ^{כל} ~~כל~~ ^ל ~~ל~~ ^ל ~~ל~~ - полное освобождение, и чтобы ^{все} вместе
 встречали праведного Мошаха, и это принесет освобождение всем евреям
 и всему миру,

ובשמחה ובעונג לבב /с радостью и хорошим настроением/.

* * *

הגהת כ"ק אדמו"ר ברוסית על הברכה שאמר באולם פרי בחג הפסח תשמ"א

Еврейские дети в Советском Союзе должны знать, что по закону СССР, давно утверждённому, опубликованному и гарантированному советской конституцией, они имеют полное право изучать Тору. Когда маленький мальчик или девочка в России приходят к своим родителям и просят научить их Идишкайт — никто не смеет мешать отцу или матери обучать и в полной мере (своих детей) священной Торе, а также учить их исполнению Мишвот в повседневной жизни. Это позволено законом Советской России и, следовательно, предписано всем властям, вплоть до милиции данной улицы или переулка. А всякий, кто мешает этому, будь то милиционер или высшая власть, нарушает советский закон. И по советским законам такие люди подлежат судебному преследованию и наказанию за нарушение советского закона и конституции.

Более того, власть обязана следить, чтобы никто не мог помешать еврейскому отцу или дедушке, матери или бабушке обучать детей Торе и показывать живой пример в исполнении Мишвот. Те, кто утверждают или пропагандируют противоположное, просто лгут. В этом очень легко убедиться, взвешав советскую конституцию. Подобные представители власти всего лишь пользуются тем, что многие не знают о таком законе, об этом пункте в конституции.

Пришло время провозгласить об этом. Я не испытываю сомнений, что юридические эксперты в СССР подтвердят вышесказанное, ~~и~~ надюсь также, что все это слушают в Советской России. Сегодня ли — в день Лаг Баомер, или завтра — после Лаг Баомер, но в конце концов мы услышат и заглянут в эти советские законы. Их не нужно изучать, все это сказано простыми и ясными словами: каждый отец и мать, каждый дедушка и бабушка имеют право воспитывать своих детей и внуков так, как они находят нужным. А те, кто мешают этому — нарушают конституцию своей страны. Само собой разумеется, каждое государство ставит у власти людей, обязанных соблюдать законы. В данном случае — обязанных не мешать воспитанию детей в духе истинного еврейства.

Пусть всё даётся в-т, помогает тому, чтобы в близком, самом скором будущем, все мы, включая евреев, которые ещё находятся в тех странах, обрели настоящее освобождение, которое принесёт полную свободу народам США, СССР, всей планете и будет основано на мире подлинном, когда каждый человек — истинно свободен. А ведь это идеал всех и каждого: жить свободно, без притеснений и преследований, согласно своему желанию, своей врожденной натуре и вековыми традициями своего народа.

прошмат

урако

также

будет

это

земли

милиции или т.п.

9

это

10

всем властям, вплоть до милиции данной улицы или переуллка, - никто не смеет мешать родителям в полной мере обучать своего сына или дочь священной Торе, учить исполнению Мицвот в повседневной жизни. И всякий, кто мешает этому, будь то милиционер или высшая власть, нарушает советские же законы. В этом случае, согласно другим советским законам, такие люди подлежат судебному преследованию и наказанию за нарушение советской конституции.

Более того, власть обязана следить, чтобы никто не мог помешать еврейскому отцу или дедушке, матери или бабушке обучать детей Торе или показывать им живой пример в исполнении Мицвот. Те, кто говорят или пропагандируют противоположное, занимаются чистой ложью, в чем легко убедиться, заглянув в советскую конституцию. Такие представители власти злобно пользуются тем, что многие люди ничего не знают об этом законе, об этом пункте в конституции.

Пришло время громко сказать об этом. Надеюсь, меня услышат в Советской России. Сегодня ли - в день Лаг Баомер или завтра - после Лаг Баомер, но услышат и заглянут в эти советские законы. Их не нужно внимательно изучать, там все говорится простыми и ясными словами: каждый отец и мать, каждый дедушка и бабушка имеет право воспитывать своих детей и внуков так, как они считают нужным. Те, кто мешают этому - преступники. Они нарушают конституцию своей страны. - За что их положено снимать с постов и отавить на их место людей добросовестных, которые будут соблюдать советское законодательство, т.е. не

В СССР еще нет государства
 в СССР еще нет государства
 в СССР еще нет государства

что бы

что все это सब

сказано

стали и власти и люди

то

В ота...
ситуа...

...

ной нам Б-гом, который управляет всем миром. И настоящей, полной свободе будет сопутствовать хорошее, полное здоровье, настоящая мирная жизнь и радость — теперь, в будущем и во веки веков,

в скором будущем, когда мы все вместе пойдем навстречу праведному Мошиаху, и возвратимся с ним в священную нашу землю, которую «каждый день и в продолжении всего года охраняет Всевышний».

В большой мере этому может помочь, это может ускорить каждый еврей — мужчины и женщины, приехавшие из СССР, — усилив свою связь с еврейством, Торой, ее заповедями и особенно — усилив еврейское воспитание всех своих детей. И в скором все еврейские дети, начиная с самых маленьких, пойдут по указанному Б-гом пути — будут изучать Его Тору, исполнять ее указания и требовать от родителей усиления Идишкайт — всего еврейского в доме. И делать это с радостью и воодушевлением...

шат и заглянут в советские законы. Их не нужно будет изучать, все это сказано простыми и ясными словами: каждый отец и мать, каждый дедушка и бабушка имеют право воспитывать своих детей и внуков так, как они находят нужным. А те, кто мешают этому — нарушают конституцию своей страны. Само собой разумеется, каждое государство ставит у власти людей, обязанных соблюдать законы. В данном случае — обязанных не мешать воспитанию детей в духе истинного еврейства.

* * *

Пусть все это, дай Б-г, поможет тому, чтобы в близком, самом скором будущем, все мы, включая евреев, которые еще находятся в тех странах, обрели настоящее освобождение, которое принесет полную свободу народам США, СССР, всей земли и будет основано на мире подлинном, когда каждый человек — истинно свободен. А ведь это идеал всех и каждого: жить свободно, без притеснений и преследований, согласно своему желанию, своей врожденной натуре и вековым традициям своего народа.

Тысячелетняя еврейская традиция связывает истинную свободу каждого еврея — без исключений — с образом жизни согласно Торе, дан-

своих детей и в полной мере священной Торе, и также учить их исполнению Мицвот в повседневной жизни. Это позволено законом Советской России и, следовательно, предписано всем властям, вплоть до милиции данной улицы или переулка. А всякий, кто мешает этому, будь то милиционер или высшая власть, нарушает советский закон. И по советским законам такие люди подлежат судебному преследованию и наказанию за нарушение советского закона и конституции.

Более того, власть обязана следить, чтобы никто не мог помешать еврейскому отцу или дедушке, матери или бабушке обучать детей Торе и показывать живой пример в исполнении Мицвот. Те, кто утверждают или пропагандируют противоположное, просто лгут. В этом очень легко убедиться, прочитав советскую конституцию. Подобные представители милиции или т.п. лишь пользуются тем, что многие не знают о таком законе, об этом пункте в конституции.

Пришло время громко провозгласить об этом. Нет сомнений, что юридические эксперты в СССР подтвердят вышесказанное. Я надеюсь, что все это слушают также в Советской России. Сегодня ли — в день Лаг Баомер или завтра — после Лаг Баомер, но в конце концов это услы-

занавеса. Влияние таких людей распространяется среди окружающих, помогает им, воодушевляет, и передается родственникам и всем тем, кто еще находится в тех странах. В результате и они не теряют, упаси Б-г, надежду, продолжают придерживаться священной Торы, исполняя ее указания и Мицвот. И в скором будущем, как и было обещано, Б-г выведет их из галута.

Рашби сказал, что Б-г находится и пребывает с каждым и в сердце каждого из нас. Без различия — живем ли мы в США, в другой стране, либо в европейской или азиатской России, в относительной свободе или в ссылке. Б-г с каждым сыном и дочерью еврейского народа. Он оберегает, дает силы пережить трудности и дожидаться в скором будущем освобождения из галута повсюду, в том числе и в странах преследований.

* * *

Еврейские дети в Советском Союзе должны знать, что по закону СССР, давно утвержденному, опубликованному и гарантированному советской конституцией, они имеют полное право изучать Тору. Когда маленький мальчик или девочка в России приходят к своим родителям и просят научить их Идишкайт — никто не смеет мешать отцу или матери обучать

евреи в конце концов преодолевают все препятствия и объединяются с тысячами других евреев, чтобы вместе прославлять Тору и чествовать одного из величайших ее танаим (ученых) — Рабби Шимона бен Иохай.

В свое время Рабби Шимон бен Иохай (или сокращенно Рашби) проявил самопожертвенность, рисковал всем, что у него было, рисковал своей жизнью ради сохранения истинного еврейства и передал этот свой завет всем поколениям еврейского народа.

* * *

Смысл послания Лаг Баомер и священная миссия каждого из присутствующих, особенно тех, кто прибыл из России, Румынии или другой подобной страны заключается в том, чтобы с еврейской гордостью и еврейской откровенностью доказывать и показывать, что каждый еврей способен жить истинно еврейской жизнью, не считаясь ни с какими препятствиями. В конце концов такая решимость всегда приносит победу: человек сохраняет и проводит в еврействе не только собственную жизнь, но и жизнь своих детей. Он становится живым примером, поскольку, невзирая на трудности, он продолжает жить согласно Торе и даже совершенствует такой образ жизни по нашу сторону железного

ЕВРЕЙСКИЕ ДЕТИ В СССР ИМЕЮТ ПРАВО ЖИТЬ ЕВРЕЙСКОЙ ЖИЗНЬЮ

†

**18 Ияр 5740 года (4 мая 1980 г.) перед парадом
в день Лаг Баомер.**

День Лаг Баомер, парад Лаг Баомер, на который мы собрались сегодня, имеет специальное послание. Оно для тех, кто приехал из СССР или других стран за железным занавесом. Эти люди видели и видят воочию, как Б-г охранял и сохранил их, хотя они и выросли под властью режима, который уже более шестидесяти лет препятствует распространению истинно еврейского воспитания. И несмотря на это — они здесь, или в других странах, где теперь также происходят парады, посвященные Лаг Баомер и Рабби Шимону бен Йохай. Они здесь, они пришли сюда со своими детьми — и это показывает силу истинного еврейства, силу еврейского народа.

Никакой режим, никакой галут (рассеяние) не в силах помешать тому, кто полон решимости идти путем, указанным Б-гом в Его священной Торе, исполняя Его Мицвот (заповеди). Эти

consider it as if we had labored in the study of the Torah during the day and at night.

The word "as if" is used, for the two [Torah and *tefillin* are not entirely similar]. Through Torah study, [G-d's intellectual attributes] are [actually] drawn down within the world. Through *tefillin*, by contrast, intellect is drawn down only within the source for the creation of the world. Nevertheless, G-d considers the fulfillment of *tefillin* equal to the study of Torah during the day and at night. [Day and night] refer to this lowly world. [This implies that, although the two are not entirely analogous, G-d causes our fulfillment of the mitzvah of *tefillin* to affect this world in the same manner as Torah study would.]

This is possible for through performing the *mitzvah* of *tefillin*, we cause the Holy One, blessed be He, to put on *tefillin* as mentioned above.

[The union of G-d's intellectual attributes with His emotional attributes is also alluded to in the term the Talmud uses for G-d in that statement] "The Holy One, blessed be He," — *Hakodosh Boruch Hu* — refers to the male and female aspects of the realm of *Atzilus*. The male aspects *Ze'er Anpin*, G-d's emotional attributes, are alluded to by the word *Kodosh*; and the feminine aspects, *Malchus*, the power of royalty, by the word *Boruch*.⁴²

These allusions are reflected [in our Sages' statements⁴³ explaining how Moshe was able to follow the passage of time when he was on Mt. Sinai]: "When [the angels] said *Kodosh*, he knew it was day; when they said *Boruch* he knew it was night." [For day and night refer to *Ze'er Anpin* and *Malchus* respectively.]

G-d's putting on *tefillin* [represents a higher level. By putting on *tefillin*,] He draws the essence of intellect into the realm of emotion.

[The connection between *tefillin* and intellect is illustrated by the fact that] a child less than 13 years of age is not obligated to put on *tefillin*.⁴⁴ He is not called a man and possesses only a small aspect of intellect. When he becomes 13 years old he becomes a man.⁴⁵ Then, through his deed of putting on *tefillin*, he causes G-d to put on *tefillin*. [The connection between *tefillin* and intellect is further emphasized by the fact that they are placed on the head.]

Thus, we see that the spiritual aspect of *tefillin* is the drawing down of the essence of intellect. Thus, *tefillin* and the study of the Torah represent the same level. Therefore, through the fulfillment of the *mitzvah* of *tefillin*, G-d will

42. See *Likkutei Torah, Shir HaShirim*, the second *maamar*, *Shishim Heimah*.

43. *Yalkut Shimoni, Ki Sissa* 406, *Midrash Tehillim*, commenting on *Tehillim* 19:3, See also the commentary of the Tzemach Tzedek to *Tehillim, Yahel Or*, on that verse, sec. 5.

44. [Note *Shulchan Aruch Admur HaZakein*, 37:3.]

45. [*Rashi, Pirkei Avos* 5:21; *Rambam, Hilchos Ishus* 2:10; note references in *Likkutei Sichos*, Vol. XV, p. 289.]

[Despite these indications that G-d's intellectual attributes were invested in the creation, it can be explained that the intellectual aspects] that were drawn down to the emotions [and thus into the creation] reflect a [lower] level of intellect, that which is related to the emotions. The essence of intellect, by contrast, [stands above the emotions and above creation]. The Torah emanates from wisdom, the essence of G-d's intellect. Therefore, Torah preceded the world by two thousands years.

{[The number two thousand is also significant. The root of the Hebrew word for thousand "אלף *Aleph*" — resembles the word] "אלפא *A'alefcha*," which means "I will teach you." Two thousand [can mean two approaches of teaching as is stated,]⁴⁰ "I will teach you wisdom, I will teach you understanding."⁴¹ [This further expresses how] the Torah represents the realm of intellect that precedes the world which is related to the realm of emotions.}

Through the above, we can understand the passage cited at the outset: "Rabbi Eliezer declared: 'Israel told the Holy One, blessed be He, 'We want to labor in Torah study,' " for through Torah study we draw G-d's intellectual attributes into His emotional attributes. This reflects a great and wondrous level.

The passage continues:

"...But we don't have the opportunity."

The Holy One, blessed be He, replied: "Fulfill the *mitzvah* of *tefillin* and I will consider it as if you had labored in Torah study during the day and at night."

There is another explanation there, but the words "as a scribe writes," indicates that the explanation cited is the one intended.

39. The rationale for this concept can be understood from the sources cited in the previous notes.

40. [Cf. *Iyov* 33:33.]

41. *Likkutei Torah*, *Shir HaShirim*, 1:4; See also *VeHechrim*, 5631, *Parshas Tazria U'Metzora*.

[second] interpretation of the verse, "the world shall be built with kindness," kindness was built, brought into being, for the sake of the creation.³² If there had not been a creation, the attribute of kindness would not have been required. For who would receive that kindness?

These concepts explain the opening statement of the *Etz Chaim* [regarding the order for the creation]: "When it arouse in His simple will to be generous to His creations..." [His will was aroused] because G-d is good and it is the nature of the good to be generous. This kindness is drawn down from the level of "He who desires kindness."³³ It reflects the kindness that exists in G-d's will. [This potential for kindness exists only at the level of G-dliness that relates to the creation of the worlds.]

G-d's intellectual attributes, by contrast, were not drawn down in the creation of the worlds. Even though we find references to G-d's use of intellect in the creation. For example, our Sages declared,³⁴ "G-d created the world with ten qualities: with wisdom, understanding, and knowledge." In a similar vein, the *Sefer Yetzirah* writes:³⁵ "The world [was created] by three *Seforim*, ספר *Sefer*, סופר *Sofer*, and סיפור *Sippur*. The *maamar Ushavtem*³⁶ explains that the level סופר *Sofer* (scribe)³⁷ refers to the level of wisdom and the level of *Sefer* [a book] refers to the level of understanding.³⁸ Just as a scribe writes a book, [understanding is a product of wisdom.]³⁹

32. In other versions of the *maamar*, "the creation of the worlds."

33. [*Michah* 7:18.]

34. *Chagigah* 12a.

35. [1:1.]

36. This was one the *maamarim* recited during Sukkos, 5634.

37. See the explanation of these concepts in *Likkutei HaShas* of the *AriZal*, commenting on *Rosh HaShanah* 16b. See also *Torah Or*, *Shmos*, *maamar Zeh Shmi*, *Toras Chaim*, *maamar V'eAleh Shmos* (p. 17 ff), *Likkutei Torah*, the second *maamar*, *UShavtam*.

38. See *Likkutei Torah*, *Shir HaShirim* [46c] the explanation of the *maamar*, *Simani Kichosem*, ch. 3, which explains this concept as follows:

Wisdom is the beginning and source for the spiritual cosmos. From it, come forth the letters and the new existence in the *sefer* (book) which is understanding. [This parallels the way] the essence of a concept includes the letters which come into being when the concept is drawn down into [the realm of] cognition and comprehension.

become the source for the lower worlds *Beriah*, *Yetzirah*, and *Asiyah*.

[The above explains how G-d's emotional attributes are related to the lower worlds. They were brought into being to act as the creative agents to form those realms. The Torah, by contrast, reflects G-d's intellectual attributes, and exists independent of the existence of the lower realms. As mentioned above,] "The Torah preceded the world." [Similarly, the *Zohar* states,²⁹] "The Torah emanates from wisdom," [i.e., G-d's] intellectual attributes which transcend the [lower] worlds entirely.

[The difference between G-d's attributes of intellect and emotion can be seen through analyzing the functioning of these potentials in the human realm.] Intellect does not require another person. Even when one is alone, without someone with whom to share an idea, it is possible to think intellectually. The emotions, by contrast, require a recipient. For example, the attribute of kindness requires someone to receive one's generosity and kindness. If there is no recipient, the emotion itself disappears as if it never existed. This principle [is reflected in a story the Torah relates concerning] Avraham. He "sat at the tent door in the heat of the day"³⁰ looking for passersby. He wanted to find someone to show kindness to, for without a recipient, the giver loses this potential for expression.

Similarly, this principle can be understood in regard to the spiritual realms. [G-d's emotional attributes require, as it were, the existence of an entity that feels itself as separate from Him.] Thus, it is written:³¹ "Remember Your mercies... and kindnesses, for they have existed for all time." [The Hebrew word "מעולם *MeOlam*" translated as "for all time," can also mean "from the world."] G-d's mercies and kindnesses are related to the worlds. As explained in the

29. *Zohar* II, p. 121a, see also p. 85a.

30. [*Bereishis* 18:1.]

31. *Tehillim* 25:6. The wording of the text in the verse differs slightly from its citation here. There are, however, many *chassidic* texts which cite this verse in this manner.

reason for the omission.] The six days refer to G-d's six emotional attributes as they underwent a great descent into the realm of *Asiyah*, the realm of action.

[The original level of the six emotional attributes is the realm of *Atzilus*, the realm of emanation, where all existence is totally at one with G-d. To bring about the creation of a physical world, these potentials descended into the realm of *Asiyah*.]

[On this basis, we can understand another statement of the *Zohar*. The *Zohar* explains²⁶ that the first word of the Torah,] בראשית (*Bereishis*), the first of the ten statements of creation, is a combination of two words ברא שית (*Borah Shis*) — "He created six" [a reference to G-d's six emotional attributes]. [Through these six emotional attributes, all existence came into being.]

This concept can be further understood in terms of the interpretation of the verse,²⁷ "The world shall be built with kindness." There are two ways to explain this verse: a) the attribute of kindness was necessary in order to "build" the worlds. [Kindness is the first of the six emotional attributes. It motivates the expression of all the other attributes that are necessary for creation. To cite an example in the personal realm: The very connection with others expressed by the other emotional qualities is an expression of kindness and love. Accordingly, the *Etz Chaim* explains²⁸ the first day which is symbolic of the attribute of kindness] "proceeds together with all the other days."

b) The attribute of kindness itself must be built. [In this context, the above expression would be read: "For the sake of the world, kindness was built."] In a similar vein, the above expression, "He created six" describes the building of the six emotional attributes in order that they, in turn,

26. *Zohar*, Vol. I, p. 3b, 15b.

27. [*Tehillim* 89:3.]

28. *Shaar* 25, p.2; *Pri Etz Chaim*, *Shaar Chag HaSukkos*, ch. 1; *Shaar Maamarei Rashbi*, for the *Parshiyos Yisro*, *Terumah*, and *Emor*; *Likkutei Torah*, the third *maamar*, *Haazinu*, ch. 6, and other sources.

Torah, they become important entities. Therefore, they are worthy of blessing.]

This concept is [alluded to in] the verse:²² "The heavens opened and I saw Divine visions." The heavens [i.e., the Torah] are compared to a shining mirror through which we are seen by G-d, as it were. A fine, shining glass mirror improves the image of the object it reflects, making it seem greater and more praiseworthy than it would appear without the mirror. In a similar manner, the Torah makes the Jewish people who fulfill it seem greater and more praiseworthy.

Through the Torah, [added meaning is given to] the verse [which, as mentioned above, is written in G-d's *tefillin*]: "And who is like Your people, Israel, one nation on earth." This can be interpreted to mean that the Jewish people draw down oneness into the earth. They reveal the aspects of "G-d is one" in this lowly earth.

The unique quality of the Torah [and why the Torah endows the Jewish people with importance] can be understood in terms of our Sages' statement:²³ "The Torah preceded the world by two thousand years." That statement does not refer to chronological precedence, for both time and space are creations. Before the creation of the world, time also did not exist. Here the concept of precedence refers to a higher spiritual level. [The Torah reflects a level of G-dliness higher than that vested in creation.]

[G-d's] emotional attributes are the source for the world. The *Zohar*²⁴ explains that the verse,²⁵ "For in six days, G-d made [the heavens and the earth]" alludes to this concept. The Hebrew which reads "ששת ימים עשה" *Shayshes Yomim Asah* — literally means "Six days made." The prefix "ב" which means "in" was omitted. [The *Zohar* explains the

22. [Yechezkel 1:1.]

23. Note *Midrash Tehillim* on the verse 90:4. See also *Bereishis Rabbah* 8:2, *Midrash Tanchuma*, *Vayeishev*, sec. 4, *Zohar*, Vol. II, p. 49a.

24. *Zohar*, I, p. 247a, Vol. III, 298b. See also the *Rashba*, Vol. I, Responsum 423.

25. [*Shmos* 20:11.]

revealed in the world and a mere trace of His power is felt within the world.]

[Conversely, in reference to the Redemption,] we find expressions like "And G-d awoke as one out of sleep"¹⁴ and, "Awake, why are You sleeping, O' G-d."¹⁵ For [when G-d "awakes,"] there will be a revelation of *Or Ein Sof*, [G-d's infinite light] in the *Sefiros* of *Chochmah* [wisdom] and *Chesed* [kindness]. [Through these mediums, it will be expressed in the world at large]. "His countenance will shine"¹⁶ i.e., He will reveal His essence and His nature in its glory, as it truly is, through the inner aspects of His will.

[How will this Divine influence be conveyed to the world?] Through drawing down the Torah and its *mitzvos*.

In this context, we can understand the verse:¹⁷ "Look from heaven and behold" and the verse:¹⁸ "Look down from Your holy abode, from heaven." [The Hebrew word שמים *shamayim* — heaven — is a combination of two words,] שׁוֹמֵי *shom mayim* — meaning "There is water there."¹⁹

This refers to the Torah which is described using the analogy of water. {[As in the verse,²⁰: "Behold all who are thirsty, go to the water," [in which the Prophet Yeshayahu] refers to the Torah.²¹] Through the Torah, [we will merit fulfillment of the verse,] "bless Your people Israel," [blessing will be drawn down to the Jewish people].

[Why does the Torah generate blessing?] Because the Torah causes G-d to view the Jewish nation as an important entity. For all the essential appreciation and revelation [of G-dliness] comes about through the medium of the Torah, and the Torah is revealed to us. [Previously, it was explained that all the worlds, in and of themselves, are of no importance. Nevertheless, when the Jews study and observe the

14. [Tehillim 78:65.]

15. [Ibid., 44:24.]

16. [Ibid., 67:2.]

17. [Ibid., 80:15.]

18. [Devarim 26:15.]

19. Chagigah 12a. [See also Rashi, Bereishis 1:8.]

20. [Yeshayahu 55:1.]

21. See Taanis 7a.

sence, as implied by the verse:¹⁰ "If you have sinned, what have you done against Him? If you are righteous, what do you give Him or what does He receive from your hand?" [G-d's essence does not only transcend the nature of man,] all the higher and lower realms are considered as nothing before Him.

This concept is [alluded to] in the verse:¹¹ "for His Name is exalted unto itself," i.e., [His Name] is above all existence. Only "its glory," i.e., its radiance and reflection, "[shines] on the earth and heaven." [The verse does not mention G-d's essence at all. Even "His Name," a lower level, is "exalted," and] only "its glory," a mere radiance and a reflection of that lower level, can be revealed within earth and heaven.

[In this context, we can understand the expression used by the *Zohar*¹² in regard to the exile,] "When the Holy One, blessed be He, rose to the heights;" i.e. when the G-dly life-energy rose up from the [limited] radiance that shines "on the earth and heaven," level after level upward, to its source [in G-d's essence].

[G-d's ascent to this level leads to exile, for] at this level, the worlds are of no importance. [And therefore, G-d's control over them is not manifest. He does not, however, abandon them entirely. To explain by analogy,] He controls the world as if in a state of sleep, as it were.¹³

[What is meant by this analogy?] When a person sleeps, his mind rises above its vessel, his body, and ascends to its source. All that remains is the power of fantasy, a mere trace of [the mind's original] power. [Similarly, in the era of exile, "when G-d rises to the heights," His presence is not openly

10. *Iyov* 35:6-7. In his *sichos*, the Previous Rebbe states, "When I was studying this *maamar* by heart, I had difficulty for the citation [in Hebrew] differs slightly from the actual text of the verse. I asked my father, the Rebbe, and he told me, 'Recite what it says.' "

11. [*Tehillim* 148:13.]

12. [Note *Zohar*, Vol. I, p. 210a; Part III, p. 20b; references in *Likkutei Sichos* Vol. IX, p. 76.]

13. See the exposition of similar concepts in the *maamar* of Purim, 5708, ch. 6 ff. and the *maamar*, *Baleilah Hahu*, 5700.

the verse declares: "He tells *His* words to Ya'akov, *His* statutes and *His* ordinances...."

[The verse implies that the "words, ordinances, and statutes" which G-d commands to others, are "His," i.e., G-d observes them Himself.]

This *Midrash* can be interpreted to mean: Who causes G-d to fulfill the *mitzvos*? The Jewish people. The Jewish people's performance of *mitzvos* causes G-d to observe those same *mitzvos*. Hence, when the Jewish people put on *tefillin*, this causes G-d to put on *tefillin*.

[What is meant by the statement, "G-d puts on *tefillin*"? Surely, the intent is not that He wears *tefillin* that resemble our own. Instead, His *tefillin* are spiritual. To explain:] Our sages declare:⁵

What is written in the *tefillin* of the Master of the universe? "And who is like Your people, like Israel, one nation on earth."⁶

Thus, when G-d puts on *tefillin*, He raises up the stature of the Jewish people.

To explain this concept,⁷ [it is necessary to first elaborate on the deeper meaning of] the verse,⁸ "Look down from Your holy abode, from heaven, and bless Your people Israel." Behold it is written:⁹ "G-d is high above all nations." [Here also the intent is not] that He is uplifted [in a physical sense, but that He is on a spiritual plane that far surpasses ours].

[For this reason, our limited human actions cannot, in and of themselves, relate to the exalted nature] of His es-

5. *Berachos* 6a. The actual text of the Talmud brings the verse מי כעמך ישראל "Who is like Your people, Israel" (*I Divrei HaYomim*, 17:21), rather than the verse from *II Shmuel* cited in this text מי כעמך ישראל. Hence, it would appear that here also that version would be appropriate.

6. *II Shmuel*, 7:23.

7. In this context, see the *maamar*, *Ki Imcho*, in *Torah Or*, *Parshas Mikeitz*, and the corresponding *maamar* in *Shaarei Orah*.

8. [*Devarim* 26:15.]

9. [*Tehillim* 113:4]

Issa B'Midrash Tehillim¹

In the *Midrash Tehillim*,² it is written:

Rabbi Eliezer declared: "Israel told the Holy One, blessed be He, 'Master of the world, we want to labor in the study of Torah during the day and at night, but we don't have the opportunity.'

"The Holy One, blessed be He, replied: 'Fulfill the *mitzvah* of *tefillin*, and I will consider it as if you had labored in Torah study during the day and at night.'

[The fact that our Sages state that for wearing *tefillin* can compensate for the inability to study shows that there is a relationship between the two *mitzvos*. Nevertheless,] we must understand [the nature of] that relationship. How can the fulfillment of the *mitzvah* of *tefillin* free the Jewish people from the study of Torah? How are these *mitzvos* connected with each other?

[To understand this concept, we must first explain another idea:] It is written:³ "He tells His words to Ya'akov, His statutes and His ordinances to Israel." {On this verse, the *Midrash* comments:⁴

There are those who give commands to others to fulfill, but do not fulfill them themselves. However, what G-d fulfills Himself, He commands to others, as

1. This *maamar* was recited by the Rebbe Rashab (the 5th Lubavitcher Rebbe) on his *Bar Mitzvah*, the 20th of MarCheshvan, 5634. It was also one of the *maamarim* recited publicly by the Previous Rebbe on his *Bar Mitzvah*, the 12th of Tammuz, 5653. (The Previous Rebbe made several additions, these are set off by brackets in the original text. [In our translation, we have set them off with these symbols, { }.]

In addition, the Previous Rebbe recited several other *maamarim* on this occasion at the graves of the *Rebbeim*, in his father's study, and in other locations. Note the description of the event in the Previous Rebbe's journals.

2. On the verse, *Tehillim* 1:2.

3. [*Tehillim* 147:19.]

4. *Shmos Rabbah* 30:9.

who will precisely possess also materialistic (physical) strength and force.

And therefore the war against Og (in which he fell into the hands of Yitzchok's children's children) was a real war:

Og's war was **with the sword, as it is stated in the verse (in the War of Sikhon, and in the same manner in Og's war, about which it is said¹⁵ "and you shall do unto him just as you have done to Sikhon") "And Yisrael smote him with the edge of the sword"²⁵,**

and the miracle in Og's war — as it is recounted in (tractate) Brachoth p. 54B:²⁶ — was only that he couldn't thrust the mountain on the children of Yisrael, however in order to kill him, Moshe Rabeinu O.B.M. leapt and struck him on his ankle — a natural act,

and unlike the war of Jericho which was (not a real war, in a natural way, but) in a miraculous fashion, by ram's horns etc.²⁷, and unlike the war of Sanheriv²⁸, and the like.

And the reason for it is — in order to demonstrate that the physical health, and victory also in materialism (even in nature), depends on the health of the soul, which is attained through full faith — to the point of self sacrifice — in the G-d of the universe.

* * *

25 . Chukat 21, 24.

26 . and ibid: "He (Og) said: 'The camp of Israel how big is it? Three parasangs; I'll go and detach a three parasangs mountain and throw it at them and kill them.' So he went and detached a three parasangs mountain and carried it on his head, and the Holy One, blessed be He brought upon him ants who perforated it and it landed on his neck etc.". And it concludes: "Moshe.. took a ten cubit ax, jumped ten cubits and struck him on his ankle and killed him".

27 . Joshua 6, 4 and forth

28 . In which it is said (Melachim [Kings]B 19, 35) "...and the angel of G-d went out and smote the camp of Ashur etc.... and when they arose early in the morning, behold, they were all dead corpses" (and look up .in Eicha Rabba chapt. 4, 15: Chizkiahu said .. I'm asleep on my bed and You — the Holy One, blessed be He — Are doing etc.").

And to that Og responded: “what would his present be”, that is to say, that this (Yitzchok’s educational upbringing until the acceptance of the yoke of Torah and Mitzvoth).is only a present that comes from above and is not from the aspect of the bottom (the world below), which therefore — argues Og, has no hold in life, to come about in a manner of sowing in the earth and obtaining a growth from that, and therefore, it won’t be able to exist, and with one small finger he will kill him.

E. And about this the Holy blessed Be He said to him: why do you despise his gift, you will live a long time²⁴ and you will fall into the hands of thousands of thousands of his children’s children:

Since, physical strength and health too, exists, only when there is a basis and foundation of spirituality and faith; since, otherwise, why shouldn’t the son sin and pursue a reckless life etc. — a thing that will in the end hurt the physical strength and health too.

That is to say: The need for a basis and foundation of spirituality and faith is not only from the aspect of above (which then would make place for the argument that it’s an issue of a gift, and it won’t be able to exist etc.), but also from the aspect of *below* (*symbolically* — materialism) itself, since without a basis and foundation of spirituality and faith also the physical strength and health will be nullified.

And this is the context of the response to Og — who degrades Avrohom way of providing education to his son Yitzchok saying that it’s a matter of getting a free gift which has no validity etc. — that on the contrary: Og’s school of thought (that one can solely rely on the physical health of the body) is the one that has no validity, since in the end Og will fall into the hands of Yitzchok’s children’s children,

24 . The phrase “you will live a long time” is from B”R chapt. 42 *ibid*: “The Holy One, blessed be He said to him (Og) — (I swear) upon your life that you will get a reward for your footsteps giving you a long life in this world and for having contemplated to kill the Tzadik (the Just, righteous person) (I swear) upon your life that you will see thousand of thousands and tens of thousands from his children’s children etc.”.

tell him: 'your nephew was captured' and he goes out to war and gets killed, and I take Sara his wife" — that when he saw Avrohom our patriarch occupying himself with the Mitzva of Matza, food of faith²¹, the opposite of reason (understanding and grasping) of Chametz (leavened bread)²², He said: "This Avrohom is a zealot — is not limited by reason, and therefore, when I tell him that Lot was captured, he'll go and fight — even though according to reason he shouldn't do it, because this was Mesirath Nefesh (self sacrifice) that common sense does not demand²³ — and he'll get killed.

And to point out, that here we see that the one who follows reason, can give the illusion that he's doing a Mitzva, whereas in fact his intention was to achieve a contrary result, as in our case, where his intention was not to save Lot, but have Avrohom killed so that he may take his wife].

And the verse continues (on the subject of Og) "Behold his bed etc.; is it not in Rabbat Bnei 'Ammon?" — the capital city — which displayed "his bed the bed of iron" as an exemplary model for the purpose of educating the cities' inhabitants, that they should learn his school of thought which claims that the essence of everything is physical health (and not spiritual matters) as above.

And this is how during the Bar-Mitzva. they said to Og: 'Didn't you say that Avrohom.. is incapable of engendering".— since now all see that Avrohom has succeeded to raise and educate his son in his path: until he became Bar-Mitzva and has received the yoke of Torah and Mitzvoth.

21 . Zohar part 2 183, b. And see Likutei Torah Zav 13, D.

22 . See Torah Or Vayakhel 89, C. Likutei Torah Song of Songs 14, D.

23 . That is to say: The rescue of Lot in and of itself per se is a matter that logic demands, however, under circumstances such as these, when the rescue action involves going to war against four kings and in particular who were powerful etc. (Rash"i's commentary Lech Lecha 14, 9) — then it's a matter of self sacrifice which logic does not demand.

Avrohom has no power to generate the continuation of his path and style of life, faith etc., amongst the youth.

And concerning the minors and the youth — Og's school of thought is brought to light in what is recounted about him:

"Behold his bed" (Dvarim 3,11) — and the Rashb"am commented the crib of a small child — "an iron bed", which implies that the essence of everything is physical health, without any basis and foundation of spirituality and faith;

And from among the Mitzvoth (commandments) — argues Og — only things that the common sense approves of should be observed¹⁹, and not only that but also their observance should be (not as a commandment of the Creator, but) because common sense demands it¹⁹, and that's why he told Avrohom our patriarch to go rescue his nephew Lot (B"R Chapt. 42. Nida 61a²⁰) — which is a matter that common sense demands.

[And perhaps the contrary can be said — that his telling Avrohom to go rescue Lot derives from the fact that Avrohom would also do something that common sense does not demand — **which accounts for insertion of the anecdote in B"R Chapt. 42.:** (Og) came and found Avram sitting and occupying himself with the Mitzva of cakes (Matzoth).. He said: "This Avrohom is a zealot¹⁴, Now if I

19. The opposite of truth, that also the Mitzvoth that common sense demands, a Jew should observe not because common sense demands, but because of the commandment of the Creator, and not only that but that's the way it should also be among the nations of the world, as the verdict of the Ramba"m (Laws of Kings chapt. 88) concerning the observance of the seven Noachite Laws by the righteous of the world's nations: "that he should accept them and will do them because the Holy One Blessed He Be has commanded to do them in the Torah.. but if he did them out of self conviction... he's not among righteous of the world's nations etc."

20. In B"R (ibid) (8): "And there came the one that has escaped.. that's Og.. He (Og) said.. I'm telling him your nephew was captured' and he goes out to war etc.". And in tractate Nida (ibid): "And there came the one that has escaped and he recounted to Avram the Hebrew .. that's Og.. etc." (and in the Thosphoth of this citation which begins with the same quote — he also brings the above B"R).

is none other than to fall at into his hand, as it is stated¹⁵: And G-d said to Moshe: "Don't fear him for I have delivered him into your hand etc.". Until here the text of the Midrash.

C. And it is necessary to expound on the context of the discussion and the deliberation concerning Yitzchok's birth at the Bar-Mitzva feast, 13 years after his birth,

[and to prelude — that with difficulty it must be explained that this (the Midrash story about the discussion and the deliberation with Og) applies also according to the one who holds the opinion that "he was weaned from the evil inclination" that is to say, that the event took place during the Bar-Mitzva, even though literally the subject implies that it occurred at a time when Yitzchok was a minor (which fits the deliberation about the wonder in the fact that Avrohom engendered), that is to say, according to the one who holds the opinion that "he was weaned from his milk"¹⁶. And this story was brought in Breishit Raba¹⁷ by the one who holds the opinion that the "great feast" was at Yitzchok's circumcision¹⁸],

that we are not dealing with the ability to engender a son in the literal sense — a fact that was clarified immediately at Yitzchok's birth, but with the ability to engender (mainly) in the spiritual sense, to raise and educate a son who would follow his path and style of life — an issue that was verified during the Bar-Mitzva.

D. And the explanation of the matter:

that Og argued: Let Avrohom live in his faith, however, that is no concern for the youth, that they should not adhere to it. And this is what Og would say that "Avrohom ... is incapable of engendering", in other words, that

15 . Chukat 21, 34.

16 . Our sages opinion (and so it states in Rash"i's commentary about the phrase: "At the end of 24 months").

17 . Chapt. 81.

18 . *ibid.*: "Another thing...When Avrohom circumcised his son Yitzchok he made a great.. feast.. that all the great personalities attended and even Og was there, on that occasion they said to Og: 'Didn't you say that Avrohom.. is incapable of engendering etc.'".

from our land etc.⁸. And we learn from the past about the future and the present⁹, viz.

B. And it will be told concerning the first Bar-Mitzva, in the first Jewish home — “Avrohom was one man”¹⁰ — Yitzchok’s Bar-Mitzva:

It is written¹¹ “And the child grew and was weaned: and Avrohom made a great feast on the day that Yitzchok was weaned”. And it is brought in **Breishit Raba chapter 53**¹² — after bringing the commentary about “and he was weaned” (in the opinion of R’ Hoshaiya Rabba) that “he was weaned from the evil inclination” (that is to say: 13 years old which is the time when the good inclination arrives¹³) — that Avrohom made a “great feast”, the “feast of great personalities”, that all the great personalities of the world and particularly Og was there (“Og and all the great personalities were there with him”).

And it continues in the Midrash there: “They said (to him) to Og: ‘Didn’t you say that Avrohom is a sterile mule and is incapable of engendering’, (so) Og said to them: Now what would his present be (if) not a crouched one (meek and low¹⁴), if I laid a finger on him I would have squashed him¹⁴, (so) the Holy One, blessed be He said to him: why do you despise his gift, (I swear) upon your life that you will see thousands and tens of thousands coming from his children’s children, and the fate of that same person

8. The wording in the Mussaf for Yom Tov prayer.

9. See also Likutei Diburim part A p. 85 bottom of side: b: “The dictum of the sage from the past teaches about the present and guides the path of the future”.

10. Quoted from the text Yechezkel 33, 24.

11. Vayera 21, 8.

12. parag. 10.

13. Commentary of M”K. and in the commentary of Maharz”u: “that the text words and he grew and he weaned contradict each other, since and he grew implies that he became an adult, and he weaned implies that he weaned from his milk... and therefore the meaning of and he grew is literal, and the phrase and he was weaned refers to having been weaned from the evil inclination, at the age of 13, at which time he is called an adult”.

14. Commentary of M”K.

NOTES FROM THE REBBE*

(* For the benefit of the reader explanatory remarks and connecting phrases have been inserted within the Rebbe's own words in these notes. To distinguish them from the latter, the latter was printed in bold letters. Also footnotes at the page margin were introduced by the publisher to indicate the sources of the text.)

22 Sivan, 702. Bar-Mitzva. Kazarnovsky¹. [look up also in the letter to my cousin Menachem Mendel Schneersohn²]

A. Bar-Mitzva, signifies entering into the camp of Israel, and accepting upon oneself the entire yoke of Torah and Mitzvoth, rejoicing and gladdening all his relatives and acquaintances³.

And from where will he draw the force and the power for this (to enter into the camp of Israel, and to accept upon oneself the entire yoke of Torah and Mitzvoth), and particularly in this troubling period⁴, when the children of Israel are mournful and oppressed⁵?

However, "the deed of the patriarchs is a guiding indication for the sons"⁶:

During the thousands of years in the history of the Jewish people, there was an era when "each person dwelt under his own vine etc."⁷ and there were times of great sorrows, following "because of our sins, we were exiled

1. R' Shlomo Aharon Kazarnovsky (at his son's Bar-Mitzva).
2. R' Shalom Shlomo Schneersohn's son, brother of the venerable R' Levy Yitzchok Schneersohn, our Rebbe's father.
The letter is addressed to the cousin's Bar-Mitzva, and it is dated from the 28th of Elul 689. (will be published G-d willing, separately).
3. About the joy of Bar-Mitzva — see Zohar portion Breishit 10,3. 15,4. Magen Avrohom Orach Chaim chapt. 225 secondary parag. 4. Sefer Hasikhoth 744 part 2 page 403. And it was marked there.
4. In the midst of the World War, when many of our Jewish brethren are dying as martyrs on the altar of sanctification of G-d's name etc.
5. See Yevamoth 47, a: (The children of) Israel at this time are mournful, under pressure, oppressed and scared and afflictions fall upon them".
6. See Tanchuma Lech Lecha 9 Breishit Rabba chap. 40, 6. Ramba"n Lech Lecha 12, 6. And so on.
7. Melachim [Kings]A 5, 5.

Greetings and blessings!

In response to the notification about your entry to the age of *mitzvos*:

May it be G-d's will that from being "thirteen, and obliged to observe the *mitzvos*," you will grow to be fifteen, and so on, [at each age fulfilling your obligations] as set out in the *Mishnah (Avos, ch. 5)*. May you become increasingly studious and conscientious in your study of the Torah, in the revealed teachings of the Torah and likewise in the teachings of *Chassidus*, and may you observe the *mitzvos* precisely and beautifully. And may G-d grant you success in your endeavors to become a chassid, a G-d-fearing Jew, and a scholar.

With blessings,

[The Rebbe's signature]

Customs Related To A Bar Mitzvah

(Taken From Sefer HaMinhagim (English translation) p. 173)

1. One should endeavor to arrange that a *bar-mitzvah* should be called to the Reading of the Torah for his first *aliyah* on a Monday or Thursday morning, or at *Minchah* on *Shabbos*.¹
2. The blessing ברוך שפטרני (*Siddur*, p. 70) is said without mentioning G-d's Name. It can be said [at the Reading of the Torah] on a Monday, Thursday, or Rosh Chodesh, and not necessarily on *Shabbos*.²
3. According to the custom of Lubavitch, people get together after *Shacharis*, the relatives of the *bar-mitzvah* say a few words in honor of the happy occasion, and the *bar-mitzvah* repeats a *maamar* of *Chassidus*.³ Those present are then offered cake and *mashke*, and a festive meal is held in the evening.⁴

1. A directive of the Alter Rebbe; see *Likkutei Dibburim*, Vol. II, p. 533 [and in English translation: Vol. II, ch. 14, sec. 57], at length.

2. *HaYom Yom*, p. 112. See *Rama*, [*Orach Chayim*,] sec. 225; *Shaar HaKollel*, sec. 24.

3. It has become the custom of late for the *bar-mitzvah* to recite the *maamar* beginning with the words, *Issa BeMidrash T[eh]illim*, which was delivered [first by the Rebbe Rashab at his own *bar-mitzvah* in the year 5634 (תרל"ד; 873), and then repeated (with additions) by the Previous Rebbe at his own *bar-mitzvah*] in 5653 (תרנ"ג; 1893). The *maamar* is reprinted in *Sefer HaMaamarim* 5708.

4. *Likkutei Dibburim*, *op. cit.*, sec. 58.

Cf. the following passage in *Zohar Chadash, Parshas Bereishis*: "R. Shimon Bar Yochai invited the leading scholars of the *Mishnah* to partake of a great festive meal which he had arranged.... He was very happy..., because, [as he explained,] 'On this day a holy and exalted soul descended...into my son R. Elazar, and on this joyous occasion I shall experience supreme joy.' "

See also *Magen Avraham* on *Shulchan Aruch, Orach Chayim* 225:4: "One is obliged to prepare a festive meal on the day that his son becomes *bar-mitzvah* as on the day that he is escorted to the marriage canopy."

CONTENTS

1. Customs Related to a Bar Mitzvah 3
2. Translation of the Rebbe's Letter to Bar Mitzvah..... 4
3. Reshimos of the Rebbe for Bar Mitzvah..... 5
4. Issa B'Midrash Tehillim (English Translation) 12
5. Sichas of the Rebbe spoken in Russian
with corrections in Russian by the Rebbe..... 23

By the Grace of G-d

We are filled with gratitude towards G-d for all the goodness He has bestowed upon us, and in His abundant kindness we have merited to celebrate the Bar Mitzvah of our dear son, Yosef Yitzchak.

We wish to extend our profound thanks to our relatives, friends and acquaintances for joining us and rejoicing with us in our day of joy. We thank them for blessing us and Yosef Yitzchak with heartfelt blessings of Mazel Tov and best wishes for a blissful life materially and spiritually.

We are honored to present you and your family with the following unique momento of the Bar Mitzvah, which includes:

A) The discourse — in Hebrew and in English translation — titled "Issa B'Midrash Tehillim," which is customarily recited during the Bar Mitzvah festivities.

B) A speech from the Rebbe's personal journal — in Hebrew and in English translation — that he delivered during a Bar Mitzvah celebration (and was printed in Reshimos XVII), on the subject of the Bar Mitzvah celebration of our forefathers, Isaac. In order to assist in its reading, clarifications and elucidation have been added to the body of the text, with the Rebbe's original words printed in bold and with larger sized lettering. Additionally, the publisher has added source texts, etc., in the footnotes. Understandably, all the additions are undetermined; especially as the Rebbe's words are so profound.

C) Select letters of the Lubavitcher Rebbe.

D) A reproduction of a talk which the Rebbe delivered in Russian, together with his emendations and notes, in the Rebbe's actual sacred script.

We hope and pray for the ultimate and immediate Redemption of the coming of Moshiach Tzidkeinu, and the Rebbe will lead us to Artzeinu Hakdoisho speedily in our days, Omein.

Rabbi Mordechai and Shterny Kanelsky

*Sunday, July 28, 1996
Elizabeth, New Jersey*

from the
Bar Mitzvah Celebration
of
Yosef Yitzchok Kanelsky
Sunday, July 28, 1996
Atrium Plaza, Monsey, New York